

Broj: 07-11-2-3326-9/22
Sarajevo, 29. 8. 2023. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
n/p Elvedin Okerić, predsjednik

Ul. Reisa Džemaludina Čauševića br. 1
71 000 Sarajevo

PREDMET: Dostava Izvještaja o finansijskoj reviziji Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo za 2022. godinu

Poštovani,

U skladu s članom 16. stav 1) Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 22/06), Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH dostavlja Vam Izvještaj o finansijskoj reviziji Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo za 2022. godinu na e-mail adresu: predsjedavajuci@skupstina.ks.gov.ba.

Ukoliko smatrate potrebnim, možemo, u skladu s mogućnostima, osigurati predstavnika Ureda za reviziju na raspravi Izvještaja o finansijskoj reviziji Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo radi eventualnih pojašnjenja i boljeg razumijevanja revizijskih nalaza.

S ciljem dobivanja povratnih informacija o poduzetim aktivnostima na osnovu našeg Izvještaja, poželjno bi bilo da nas blagovremeno obavijestite o usvojenim zaključcima u vezi s predmetnim Izvještajem.

S poštovanjem,

Prilog:

- kao u tekstu

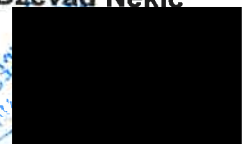
Dostavljeno:

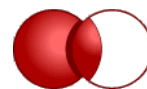
- Naslovu
- Dosje
- a/a

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA SAOBRAĆAJA KANTONA SARAJEVO

2022.

Broj: 01-02-07-11-2-3326-7/22

Sarajevo, august 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA	6
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA.....	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	12
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	15
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	17
6.1	Izrada i donošenje budžeta	17
6.2	Izveštavanje	20
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	20
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	20
7.1.1	Prihodi	20
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	22
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	22
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	23
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	25
7.1.2.4	Kapitalni transferi.....	27
7.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	28
7.2	BILANS STANJA.....	32
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	32
7.2.2	Stalna sredstva.....	33
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	38
7.2.4	Popis sredstava i obaveza	39
8.	JAVNE NABAVKE	40
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	41
V.	PRILOZI.....	43
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	43
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	43

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Stalna sredstva potcijenjena su za 11.187.825 KM jer nije evidentirano osam trolejbusa koji su nabavljeni i registrovani u 2022. godini (8.715.024 KM), kao ni izvedeni radovi na rekonstrukciji tramvajske pruge (2.472.801 KM). Pomoćna knjiga kapitalne imovine nije usaglašena sa Glavnom knjigom Ministarstva jer ne sadrži ulaganja u tuđa sredstva i sredstva u pripremi. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 7.2.2 Izvještaja);**
- 2. Izdaci za nabavku stalnih sredstava više su iskazani za 264.468 KM jer se odnose na izdatke iz 2021. godine, što nije u skladu sa modificiranim načelom nastanka događaja propisanim Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 7.1.2.5 Izvještaja);**
- 3. U Analizi iskaza koja je dio godišnjih finansijskih izvještaja nisu data obrazloženja za odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane rashode i izdatke, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH (tačka 7. Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Uz budžetski zahtjev Ministarstvo nije sačinilo obrazloženje, niti je planiranje izvršeno na osnovu relevantne dokumentacije u dijelu tekućih i kapitalnih transfera i izdataka za nabavku stalnih sredstava, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 6.1 Izvještaja);**
- 2. Ministarstvo nije sačinilo prijedlog strategije sigurnosti cestovnog saobraćaja Kantona Sarajevo koju usvaja Skupština Kantona na period od deset godina, niti je sačinjen prijedlog programa sigurnosti cestovnog saobraćaja Kantona koji donosi Vlada Kantona za period od pet godina. Navedeno ima za posljedicu da trenutno na nivou Kantona ne postoje strateški dokumenti propisani Zakonom o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo (tačka 5. Izvještaja);**
- 3. Obračun naknada zaposlenicima po osnovu angažovanja u komisijama nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti, zbog čega nisu obračunati i uplaćeni propisani porezi i doprinosi u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima (tačka 7.1.2.2 Izvještaja);**
- 4. Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu sa vanjskim saradnicima u iznosu od najmanje od 57.400 KM za redovne poslove, sistematizovane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine, što nije u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i internim aktima (tačka 7.1.2.2 Izvještaja);**
- 5. Nisu osigurani preduslovi za realizaciju ugovora za radove na izgradnji i opremanju tramvajskih stajališta za kontrolisanu naplatu i uvođenje elektronskog sistema naplate, što za posljedicu ima da ugovor još uvijek nije realiziran, iako je rok bio april 2020. godine. Nije vršen ni obračun ugovorene kazne, a na datum bilansa ugovor je realiziran u iznosu od 5.740.439 KM ili 80% ugovorene vrijednosti. Također, nisu se poštovale odredbe zaključenih ugovora i ugovoreni rokovi, niti je vršen obračun ugovorenih penala za kašnjenje u realizaciji ugovora za rekonstrukciju tramvajske pruge (za sekcije III i IV), čija je realizacija na datum bilansa ukupno iskazana u iznosu od 25.635.698 KM. Zbog navedenog prilikom izvršavanja Budžeta nije postupljeno u skladu s načelom efikasnosti, kako je definisano Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 7.1.2.5. i 7.2.2 Izvještaja);**
- 6. Godišnji popis stalnih sredstava, potraživanja i kratkoročnih razgraničenja nije izvršen u potpunosti, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 7.2.4. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Direkcija za puteve, u skladu sa Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo, kantonalna je upravna organizacija u sastavu Ministarstva, sa statusom pravnog lica. U 2022. godini donesen je Zakon o cestama Kantona Sarajevo kojim je utvrđeno osnivanje JP Ceste Kantona Sarajevo, čime bi se izvršila transformacija Direkcije u ceste u javno preduzeće koje će obavljati poslove upravljanja, građenja, održavanja, rekonstrukcije i zaštite regionalnih cesta. Po ovom osnovu poduzete su određene aktivnosti koje nisu okončane (tačka 4. Izvještaja);**
- **Revalorizacija stalnih sredstava nije izvršena, a Ministarstvo saobraćaja nema ovlaštenja za unos podataka u modul stalnih sredstava u okviru sistema za trezorsko poslovanje koji je u nadležnosti Ministarstva finansija Kantona Sarajevo. Budžetski korisnici, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona Sarajevo, vrše revalorizaciju ako je inflacija na godišnjem nivou, mjerena rastom cijena, viša od 10% ili 10% i više, kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena proizvođača industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio je 17,4% (tačka 7.2.2 Izvještaja);**
- **Značajan dio planiranih izdataka za nabavku stalnih sredstava za nabavku zemljišta i rješavanje imovinskopravnih pitanja za izgradnju saobraćajnica koje su u nadležnosti Kantona nije realiziran (najvećim dijelom odnosi se na kreditna sredstva). S obzirom na to da ova sredstva imaju namjenski karakter, a koja se zbog dugotrajnih procesa rješavanja imovinskopravnih odnosa ne troše u godini kada su planirana, ona se prenose iz godine u godinu do njihovog okončanja. Na kraju godine ukupno neutrošena sredstva po osnovu kreditnih sredstava za projekte koji se odnose na kapitalne izdatke iznosila su 27.453.233 KM i ona se razgraničavaju (tačka 7.1.2.5 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 8. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Okončati aktivnosti na uspostavi registra rizika, donijeti strategiju za upravljanje rizicima, kao i interne akte kojima se uređuju specifični odnosi i poslovi, shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.*	Potrebno je da Ministarstvo pripremi strategiju sigurnosti saobraćaja u Kantonu i prijedlog programa sigurnosti cestovnog saobraćaja, u skladu sa Zakonom o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo.	5.
3.	Raspodjelu naknada prikupljenih od parkiranja i ulaganja u općine vršiti na osnovu sporazuma koji se zaključuju sa svakom općinom posebno u skladu sa Uredbom o organizaciji parkiranja, javnim parking površinama, parking zonama, izgradnji novih parkinga i organizaciji jedinstvenog sistema naplate parkiranja.	5.
4.	Donijeti pravilnik za projektovanje, građenje i održavanje tramvajske pruge, kao i prijedlog propisa o načinu utvrđivanja i definiranja elementa tarifnog sistema na području Kantona, u skladu sa Zakonom o javnom prijevozu putnika u Kantonu Sarajevo.	5.
5.*	Budžetski zahtjev i obrazloženje finansijskog plana sačinjavati u skladu sa budžetskom instrukcijom broj 2 za izradu zahtjeva i Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1
6.	Program rada sačinjavati u rokovima propisanim Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona i kantonalnih organa.	6.1
7.	Uz obrazac 9 – izvještaj o namjenskom utrošku sredstava koji je dio periodičnih izvještaja sačinjavati tekstualno obrazloženje u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.2.
8.*	Analizu iskaza (tekstualni dio) uz godišnje računovodstvene izvještaje sačinjavati sa svim elementima, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	7.
9.*	Fakture za naknade od parkirališta ispostavlјati mjesečno, u skladu sa dostavlјenim mjesečnim izvještajima o izvršenim uplatama ovih prihoda od KJKP „Rad“, te osigurati nadzor nad naplatom ovih prihoda i radom davaoca ovih komunalnih usluga shodno Ugovoru o međusobnim pravima i obavezama u uspostavlјanju sistema kontrole i naplate na javnim parkinzima na području Kantona.	7.1.1
10.	Evidencije o prisustvu na radu voditi u skladu sa Uredbom o pravilima kućnog reda i radnom vremenu u kantonalnim organima uprave.	7.1.2.1
11.*	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.	7.1.2.2

12.*	Za obavljanje sistematizovanih poslova, utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati shodno Zakonu o državnoj službi u Kantonu Sarajevo i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.	7.1.2.2
13.	Okončati aktivnosti u saradnji sa Skupštinom i Vladom Kantona u cilju iznalaženja adekvatnog rješenja za saniranje finansijskih problema u KJKP „Gras“ d.o.o. Sarajevo i poboljšanja uslova javnog prijevoza na području Kantona.	7.1.2.3
14.	Rashode i izdatke evidentirati po načelu modificiranog nastanka događaja u trenutku nastanka obaveze i u pripadajućem obračunskom periodu, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za kantonalne korisnike i trezor.	7.1.2.5
15.	Prije zaključivanja ugovora o izvođenju radova osigurati sve neophodne uslove za početak njihove realizacije kako bi se okončali u ugovorenim rokovima i s ciljem efikasnog korištenja javnih sredstava.	7.1.2.5
16.*	Preispitati iskazana stanja kratkoročnih potraživanja i shodno konstatovanom ona čiji je rok za naplatu istekao preknjižiti na sumnjiva i sporna, te poduzeti aktivnosti na njihovoj naplati, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za kantonalne budžetske korisnike i trezor.	7.2.1.
17.*	Uskladiti pomoćnu knjigu kapitalne imovine sa Glavnom knjigom Ministarstva, u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.2.
18.*	Izvršiti analizu stanja sredstava u pripremi i ulaganja u tuđa sredstva, te na osnovu adekvatne dokumentacije poduzeti aktivnosti kako bi se ulaganja u stalna sredstva knjigovodstveno evidentirala kod krajnjih korisnika u čijoj su nadležnosti, u cilju realnog iskazivanja sredstava u poslovnim knjigama Ministarstva.	7.2.2.
19.	Nabavku stalnih sredstva knjigovodstveno evidentirati u pripadajućem periodu, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.2.
20.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 26. Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Kantona Sarajevo.	7.2.2.
21.	Uspostaviti odgovarajuće evidencije o utrošku namjenskih prihoda, njihovo priznavanje vršiti u iznosu u kojem su i utrošena, te prije sačinjavanja godišnjeg obračuna utvrditi stvarno stanje neutrošenih namjenskih prihoda u cilju realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.	7.2.3.
22.*	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje ulaganja u tuđa sredstva i sredstva u pripremi, te izvršiti sveobuhvatno usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine i obaveza, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.4.
23.*	Izmjene i dopune plana javnih nabavki vršiti u skladu s izmjenama raspoloživih sredstava, shodno planiranim aktivnostima.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (12)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
- Budžet Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u Kantonu Sarajevo;
- Zakon o državnoj službi u Kantonu Sarajevo;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo osnovano je Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo.² Zakonom je propisano da vrši upravne i stručne poslove utvrđene ustavom, zakonom i drugim propisima, koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Kanton) u oblasti saobraćaja. U sastavu Ministarstva je Direkcija za puteve, kao kantonalna upravna organizacija, koja ima svojstvo pravnog lica i koja vrši stručne poslove pretežno privedenog karaktera i sa njima povezane upravne poslove utvrđene zakonom i drugim propisima, koji se odnose na nadležnosti Kantona u izgradnji, rekonstrukciji, održavanju, zaštiti i upravljanju putevima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva iz 2020. godine i njegovim izmjenama iz 2022. uređena je unutrašnja organizacija, način rada i sistematizacija radnih mjesta sa opisom radnih mjesta službenika i namještenika Ministarstva i Direkcije za puteve. Pravilnikom je definisano da se poslovi iz nadležnosti Ministarstva obavljaju u tri organizacione jedinice: Sektor za prijevoz, Sektor za sigurnost, tehničku regulaciju saobraćaja i saobraćaj u mirovanju i Sektor za ekonomske poslove, planiranje razvoja i realizaciju projekata, te poslovi van organizacionih jedinica (sekretar Ministarstva, stručni savjetnik za pripremu propisa i drugostepeno upravno rješavanje, stručni savjetnik za javne nabavke i opće pravne poslove, viši referent – tehnički sekretar, viši referent za administrativne poslove na protokolu i arhiviranje i vozač).

Ukupno su sistematizovana radna mjesta za 71 izvršioca, od čega se na Ministarstvo odnosi 43. Na 31. 12. 2022. godine u Ministarstvu su popunjena 23 radna mjesta.

Ministarstvom rukovodi ministar Adnan Šteta od 26. 12. 2018. godine, s prekidom od 3. 3. 2020. do 5. 1. 2021, kada je ministarstvom rukovodio Adi Kalem.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u Ulici Reisa Džemaludina Čauševića br. 1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od decembra 2022. do marta 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 40/22 – Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo iz 2022. godine stavljen je van snage zakon iz 2021. godine („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 36/21).
Donošenjem Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo u 2021. godini stavljen je van snage Zakon o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnim organizacijama Kantona Sarajevo („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 2/12 – prečišćen tekst, 41/12, 8/15, 13/17, 50/20, 51/20- ispravka i 14/21)

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je reviziju Ministarstva za 2019. godinu i sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Ministarstvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio je o preduzetim i planiranim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je utvrđeno da su preduzete određene mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Utvrđene su stvarne cijene koštanja komunalnih usluge javnog linijskog prijevoza putnika, shodno Zakonu o komunalnim djelatnostima, zaključivanjem sporazuma između Vlade Kantona i prijevoznika.
2.	Donesen je Godišnji plan investicija shodno Uredbi o organizaciji parkiranja, javnim parking površinama, parking zonama, izgradnji novih parkinga i organizaciji jedinstvenog sistema naplate parkiranja.
3.	Na poziciji tekućih transfera planirana su i iskazana nepovratna davanja za tekuće svrhe u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
4.	Na poziciji kapitalnih transfera planirana su i iskazana nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine drugog pravnog lica u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
5.	Kapitalni izdaci planiraju se i knjigovodstveno evidentiraju na poziciji izdataka za nabavku stalnih sredstava, stalnih sredstava i izvora sredstava, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i podzakonskim aktima.
6.	Zaključen je ugovor sa davaocem komunalne usluge, JKP-om „RAD”, u cilju regulisanja međusobnih prava i obaveza, u skladu sa Uredbom o organizaciji parkiranja, javnim parking površinama, parking zonama, izgradnji novih parkinga i organizaciji jedinstvenog sistema naplate parkiranja.
7.	Pokrenuta je inicijativa o usklađivanju Uputstva o načinu uplate i trošenju naknada za korištenje javnih parkirališta i premještanje i čuvanje nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu Sarajevo, u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Donesene su mape procesa, ali još uvijek nije uspostavljen registar rizika, zbog čega sistem internih kontrola još uvijek nije u potpunosti uspostavljen u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i podzakonskim aktima.
2.	Iako su utvrđene stvarne cijene komunalnih usluga javnog prijevoza, nije prezentirana dokumentacija na koji način je planirana visina sredstava za subvencije javnim preduzećima po osnovu subvencioniranja određenih korisnika javnog prijevoza.
3.	Ministarstvo je sačinilo Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2022. godinu. Međutim Analiza iskaza, koja je dio godišnjih izvještaja, nema sve propisane elemente, a u obrascu broj 9, koji je dio periodičnih finansijskih izvještaja, nije dato tekstualno obrazloženje.

4.	Potraživanja od naknada za parkinge evidentirana su na osnovu faktura, ali se one nisu ispostavljale mjesečno, niti se u vršilo usaglašavanje sa JKP-om „Rad“ u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, a potraživanja starija od šest mjeseci nisu se preknjižavala na sumnjiva i sporna, u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona Sarajevo.
5.	Ministarstvo ispostavlja fakture KJKP-u „RAD“ d.o.o. Sarajevo za obavljanje komunalnih usluga parkiranja. Međutim, ne ispostavlja ih na mjesečnom nivou, iako je KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo dostavljao pravovremeno mjesečne izvještaje o pruženim komunalnim uslugama u skladu s odredbama zaključenog ugovora, zbog čega nije u potpunosti osigurana blagovremena naplata ovih prihoda.
6.	Pokrenute su aktivnosti kako bi se ulaganja u tuđa stalna sredstva iskazana u Glavnoj knjizi Ministarstva knjigovodstveno evidentirala kod krajnjih korisnika u čijoj su nadležnosti, koje nisu okončane.
7.	Tenderska dokumentaciju sačinjavala se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, plan javnih nabavki usklađen je s odobrenim budžetom, ali nije vršeno usklađivanje plana javnih nabavki sa naknadno donesenim odlukama o preraspodjelama, što je jedan od razloga niske realizacije plana javnih nabavki.
Nerealizovane preporuke	
1.	Pripremiti program sigurnosti cestovnog saobraćaja i dostaviti Vladi Kantona na usvajanje, u skladu sa Zakonom o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo.
2.	Obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima za rad u komisijama vršiti u skladu s važećim zakonskim i drugim propisima.
3.	Za obavljanje sistematizovanih poslova, utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati shodno Zakonu o radu, Zakonu o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH
4.	Vršiti usaglašavanje potraživanja putem konfirmacije salda, uz odgovarajuću knjigovodstvenu ispravu, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u BiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u BiH.
5.	Uspostaviti pomoćne knjige za stalna sredstva i vršiti obračun amortizacije, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u BiH.
6.	Godišnji popis provoditi blagovremeno i u potpunosti utvrditi stvarno stanje sredstava i obaveza, te izvršiti usklađivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i podzakonskim aktima.
Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Sredstva za pokriće gubitka KJKP „Gras“ d.o.o. Sarajevo odobravati na osnovu mjesečnih planova trošenja sredstava, u skladu sa Uputstvom o metodologiji doznačavanja sredstava za pokriće gubitka iz prethodnih godina koja su odobrena u Budžetu Kantona Sarajevo. Nije izvršena ocjena preporuke jer je 2020. godini između Vlade Kantona i KJKP „Gras“ d.o.o. Sarajevo zaključen Sporazum o rješavanju problema u poslovanju preduzeća, a realizacija transfera u tekućoj godini vršila se na osnovu pojedinačnih odluka o odobravanju sredstava.

2.	Utvrđiti prioritete po projektima, te kriterije za raspodjelu sredstava za izgradnju i održavanje cesta, u skladu sa Zakonom o cestama FBiH, i izvršiti vrednovanje ponuđenih projekata u cilju transparentne raspodjele javnih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Ocjena preporuke nije izvršena jer nije bilo realizacije ovog transfera.
3.	Osigurati namjensko raspolaganje budžetskim sredstvima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Nije izvršena ocjena preporuke jer se odnosila na sredstva koja su 2019. godine odobrena KJKP-u „Gras“ d.o.o. Sarajevo za nabavku opreme (trolejbusa), a predmetna dokumentacija izuzeta je od Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova. Ministarstvo zbog navedenog nije izvršilo dodatni nadzor, a u 2022. godini nije doznačavalo sredstva za ovu namjenu.
4.	Obavljati poslove u skladu sa Zakonom o cestama BiH, a za izvršenu rekonstrukciju cesta — semafora, uz pribavljenu odluku o ustupanju imovine, prenijeti na krajnje korisnike stalna sredstva u upotrebi, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Nije vršena ocjena preporuke jer je izmjenama Zakona o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo iz 2022. godine utvrđeno da je Ministarstvo nadležno za uspostavu i održavanje svjetlosne saobraćajne signalizacije.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu date su ukupno 23 preporuke, od čega je 11 novih i 12 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2019. godinu (šest nerealizovanih i sedam djelimično realizovanih).³

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu dato je sedam preporuka, od kojih je jedna implementirana do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, pet djelimično, a za jednu preporuku nisu poduzete aktivnosti.

Poduzimanjem aktivnosti na implementaciji preporuka koje su date u pismu rukovodstvu, rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke po kojima nije postupljeno ili nisu okončane aktivnosti ponovit će se u okviru izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

³ Dvije preporuke iz prethodnog perioda koje su ocjenjene kao nerealizovane spojene su u jednu preporuku (odnose se na usaglašavanje potraživanja putem konfirmacija i godišnji popis)

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁴

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu s propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u instituciji. Odgovorno je i da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruje upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovorno je za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva⁵ utvrđeni su organizacija rada i sistematizacija radnih mjesta Ministarstva i Direkcije za puteve koja je kao kantonalna upravna organizacija u sastavu Ministarstva sa svojstvom pravnog lica. Ovim Pravilnikom u Ministarstvu su sistematizovana ukupno 43 radna mjesta, od kojih su u revidiranoj godini bila popunjena 23, što čini 53%. Nisu popunjena radna mjesta: šef odjela za javni linijski prijevoz putnika, stručni savjetnik za javni linijski prijevoz i za tarifni sistem, stručni savjetnik za projekte, viši stručni saradnik i stručni saradnik za finansijsko-računovodstvene poslove, viši stručni saradnik za strateško planiranje razvoja i pripremu projekata i programa utroška sredstava, stručni saradnik za sigurnost saobraćaja i za upravne poslove, šef odjeljenja za tehničku regulaciju saobraćaja i saobraćaja u mirovanju. Zbog toga je u toku godine angažovan određeni broj vanjskih saradnika po ugovorima o djelu za obavljanje poslova koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva i redovne poslove koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine, što nije u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo⁶ i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH⁷. Navedeno predstavlja rizik za efikasno kontrolno okruženje i obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva.

Ministarstvo je imenovalo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu koji je sačinio Izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2022. godinu, **u kojem nisu navedene konkretne mjere za unapređenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole**. Ministarstvo je sačinilo mape procesa kojima su definisani tokovi poslovnih procesa, odgovorna lica i identifikovani određeni rizici sa naznačenim mjerama za njihovo smanjenje, te započelo aktivnosti na uspostavi registra rizika, **ali nije donesena strategija upravljanja rizicima**.

Ministarstvo je usvojilo značajan broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni.

⁴ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

⁵ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva od 15. 1. 2020. godine sa izmjenama i dopunama od 2. 6. 2022. godine na koje je Vlada Kantona dala saglasnost 23. 1. 2020. i 16. 6. 2022. godine

⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 31/16 i 45/19

⁷ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, 49/05

Revizijom je utvrđeno da je značajan broj nedostajućih internih akata donesen početkom 2023. godine. Međutim, napominjemo da **nije donesen akt kojim bi se uredilo planiranje, provedba i realizacija projekata u saradnji s drugim pravnim licima/jedinicama lokalne samouprave i koji se finansiraju iz međunarodnih kredita, kao i ulaganja u stalna sredstva drugih pravnih lica, te način prenosa vlasništva nakon okončanja ulaganja.** Računovodstvene politike za budžetske korisnike i trezor Kantona Sarajevo, koje su iz ranijeg perioda i koje Ministarstvo primjenjuje, nisu usklađene s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, zbog čega su za evidentiranje kapitalnih izdataka korištena korektivna konta, što nije u skladu s federalnim politikama. Navedenim računovodstvenim politikama nije uređen način knjigovodstvenog evidentiranja sredstava koji se finansiraju iz međunarodnih kredita, kao i ulaganja u tuđa sredstva.

Napominjemo da se, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, kontrolne aktivnosti temelje na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva, smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo.

Shodno navedenom, konstatujemo da nije uspostavljeno odgovarajuće kontrolno okruženje, nije uspostavljen registar rizika niti je donesena strategija upravljanja rizicima i svi nedostajući interni akti kojima se uređuju specifični odnosi i poslovni događaji. Zbog toga Ministarstvo nije uspostavilo finansijsko upravljanje i kontrolu prema COSO modelu, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i odredbama Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti dostavljena je Ministarstvu finansija Kantona u skladu sa članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **okončati aktivnosti na uspostavi registra rizika, donijeti strategiju za upravljanje rizicima, kao i interne akte kojima se uređuju specifični odnosi i poslovi, shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁹ propisano je da će svi kantoni u FBiH formirati zajedničku jedinicu za internu reviziju pri kantonalnom ministarstvu finansija, koja će pokrivati sve budžetske organizacije prvog i drugog reda u sastavu Kantona. Ministarstvo finansija Kantona je uspostavilo zajedničku jedinicu za internu reviziju.

U 2022. godini procesi iz nadležnosti Ministarstva nisu bili predmet interne revizije, a izvršena je ocjena postupanja po preporukama datim u izvještaju o reviziji izdataka za putne troškove iz 2021. godine.

Prevenција korupcije

Ministarstvo je u 2015. godini donijelo Plan integriteta, u skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo za 2015–2019. i Akcionim planom za njenu provedbu za navedeni period.

U skladu sa Zakonom o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo¹⁰ i Uputstvom za izradu i provođenje plana integriteta institucija javnog sektora u Kantonu koji je donijela Vlada Kantona u oktobru 2022. godine, Ministarstvo je donijelo Odluku o izradi novog plana integriteta Ministarstva, imenovalo Radnu grupu i Koordinatora radne grupe za sačinjavanje novog plana integriteta. Također, imenovan je menadžer integriteta, te ovlašteno lice za prijem i postupanje po prijavama korupcije. U 2022. godini, prema izjavi odgovorne osobe, nije bilo prijava korupcije.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁰ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 35/22 i 44/22

U decembru 2022. godine radna verzija Plana integriteta je putem informacionog sistema dostavljena Uredu za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom na mišljenje, te je njegovo ažuriranje u toku u saradnji sa ovim Uredom.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo propisano je da Ministarstvo vrši upravne i stručne poslove utvrđene ustavom, zakonom i drugim propisima, koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Kantona u oblasti saobraćaja.

Ministarstvo poslove iz nadležnosti obavlja u okviru organizacionih jedinica, i to: Sektor za prijevoz, Sektor za sigurnost, tehničku regulaciju saobraćaja i saobraćaj u mirovanju i Sektor za ekonomske poslove, planiranje razvoja i realizaciju projekata.

Sektor za prijevoz vrši upravne i stručne poslove koji se odnose na: javni linijski i vanilijski prijevoz putnika u Kantonu, taksi prijevoz, prijevoz tereta i prijevoz za vlastite potrebe.

Sektor za sigurnost, tehničku regulaciju saobraćaja i saobraćaj u mirovanju vrši poslove u vezi nadležnosti u dijelu organizacije i saobraćajno-tehničkog regulisanja saobraćaja unutar mreže cesta na području Kantona, prati prometnu problematiku, odobrava, daje saglasnost i predlaže odgovarajuća saobraćajno- tehnička rješenja i mjere za poboljšanje sigurnog i neometanost odvijanja saobraćaja.

Zakonom o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo (član 14) utvrđeno je da strategija sigurnosti cestovnog saobraćaja Kantona koja se donosi na period od deset godina (u daljnjem tekstu: Strategija) i program sigurnosti cestovnog saobraćaja Kantona koji se donosi na period od pet godina (u daljnjem tekstu: Program) predstavljaju dokumente od strateškog značaja za Kanton. **Utvrđeno je da prijedlog strategije priprema Ministarstvo, a donosi ga Skupština Kantona na prijedlog Vlade, kao i da program donosi Vlada na prijedlog Ministarstva.**

Revizijom smo utvrdili da je u ranijem periodu donesena Strategija sigurnosti saobraćaja u Kantonu za period 2016–2020. godine, a tek u 2022. godini poduzete su aktivnosti za izradu studije identifikacije opasnih mjesta i dionica na primarnoj mreži saobraćajnica u Kantonu, koja će se koristiti prilikom sačinjavanja nove strategije. **Shodno tome, konstatujemo da Ministarstvo nije sačinilo prijedlog strategije sigurnosti cestovnog saobraćaja Kantona koji se donosi na period od deset godina, niti je sačinjen prijedlog programa sigurnosti cestovnog saobraćaja Kantona koji se donosi za period od pet godina. Navedeno nije u skladu s članom 14. Zakona o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo.**

Odredbama Zakona o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo utvrđeno je da Ministarstvo utvrđuje jedinstven sistem javnog parkiranja na području Kantona i nadležno je za planiranje, organizaciju i unapređenje javnog parkiranja, upravljanje javnim parkinzima na području Kantona, nadzor nad funkcionisanju javnih parkinga na području Kantona, otvaranje novih parkinga i uspostavljanje jedinstvenog sistema naplate parkiranja. Na osnovu ovog Zakona za oblast parkirališta donesena je Uredba o organizaciji parkiranja, javnim parking površinama, parking zonama, izgradnji novih parkinga i organizaciji jedinstvenog sistema naplate parkiranja (u daljnjem tekstu: Uredba)¹¹. Na osnovu Uredbe, Ministarstvo sa JKP RAD d.o.o. Sarajevo (kao davaocem komunalne usluge) zaključilo ugovor kojim su regulisana međusobna prava o obaveze u uspostavi sistema kontrole i naplate na javnim parkinzima u Kantonu. U 2019. godini donesene su i Odluka o zonama javnih parkirališta i Odluka o cijenama korištenja javnih parkinga¹² kojom je utvrđena visina cijene parkiranja u Kantonu na javnim parkinzima i raspodjela sredstava između Ministarstva i davaoca komunalne usluge.

¹¹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 52/18

¹² „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 26/19 48/20

U skladu sa članom 35. Uredbe utvrđeno je da će se raspodjela naknade prikupljenih od parkiranja i konkretna struktura ulaganja u općine definisati sporazumom sa svakom općinom posebno. **Međutim, nije nam prezentirano da su navedeni sporazumi zaključeni, što nije u skladu s odredbama Uredbe.**

Utvdili smo da je Ministarstvo finansija 2007. godine donijelo Uputstvo o načinu uplate i trošenja naknada za korištenje javnih parkirališta i premještanje i čuvanje nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu Sarajevo (u daljem tekstu: Uputstvo). Uputstvom je definisano da se naknada za parkirališta uplaćuje na poseban transakcijski račun KJKP-a „RAD“, ta način uplate i trošenja ovih sredstava. S obzirom na izmjene propisa u oblasti parkirališta, Ministarstvo je u 2020. i 2021. godini uputilo Ministarstvu finansija Inicijativu za donošenje novog Uputstva, te navelo imena zaposlenika koji bi trebali biti u komisiji za utvrđivanje prijedloga novog uputstva. Međutim, do okončanja revizije nije doneseno novo uputstvo.

Zakonom o javnom prijevozu putnika u Kantonu¹³ (koji je stupio na snagu 14. 1. 2022. godine) uređeni su uslovi, način i postupak organizovanja javnog prijevoza na području Kantona, te da je Ministarstvo, između ostalog, nadležno za planiranje, organizaciju i unapređenje javnog prijevoza putnika u Kantonu, utvrđivanje mreže linija i redova vožnje na mreži linija, upravljanje i nadzor nad funkcionisanjem javnog prijevoza putnika na području Kantona. Zakonom je definisano da je početna mreža linija ona koja ja na snazi stapanjem na snagu ovog Zakona i koja je objavljena na web stranici Ministarstva, te da Ministarstvo najmanje jednom godišnje utvrđuje modifikaciju mreže linija na području Kantona. Rješenjem ministra od 10. 10. 2022. imenovana je komisija za modifikaciju mreže linija javnog prijevoza u Kantonu, međutim do završetka revizije nisu okončane aktivnosti po pitanju modifikacije mreže linija. Članom 20. Zakona utvrđeno je da se za nove ili brisane redove vožnje objavljuje javni poziv za izbor operatera, a za svaku modifikovanu mrežu objavljuje se javni poziv samo za utvrđene promjene (nove linije, linije koje se neredovno održavaju, kada stepen popunjenosti ne odgovara ispunjenim parametrima itd.). U maju 2022. proveden je Javni poziv za izbor prijevoznika na 15 linija u javnom linijskom prijevozu putnika u Kantonu, te su nakon provedene procedure rješenjima ministra odobrene linije prijevozniku na period od tri godine. Ovim Zakonom utvrđeno je da, u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu zakona, ministar donosi Pravilnik za projektovanje, građenje i održavanje tramvajske pruge u Kantonu, a Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva donosi propis o načinu utvrđivanja i definiranja elemente tarifnog sistema na području Kantona. **Do okončanja revizije Ministarstvo nije donijelo propisani akt, niti je sačinilo prijedlog propisa o načinu utvrđivanja i definiranja elemente tarifnog sistema u skladu sa članom 47. i 54. Zakona.**

Također, Zakonom o javnom prijevozu u Kantonu (članom 5.) definisano je da javni linijski prijevoz putnika na području Kantona, kao komunalnu djelatnost od posebnog interesa za Kanton, obavlja javno preduzeće čiji je osnivač Kanton i druga pravna lica registrovana za obavljanje ove djelatnosti. Izuzetno, zbog jedinstvenih tehnoloških uslova za obavljanje tramvajskog i trolejbuskog prijevoza, javni prijevoz tramvajem i trolejbusom obavlja javno preduzeće čiji je osnivač Kanton.

Ministarstvo je 9. 3. 2022. godine uputilo Vladi Kantona Prijedlog odluke o osnivanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Javni prijevoz Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo. U obrazloženju Prijedloga navedeno je kako trenutno stanje u javnom linijskom prijevozu putnika u Kantonu nije zadovoljavajuće, kako u pogledu finansijskog stanja tako i u pogledu efikasnosti prijevoza i kvaliteta javne usluge, te ga je potrebno u što kraćem periodu unaprijediti. Istaknuto je i da nastavak dosadašnje organizacije i realizacije javnog linijskog prijevoza koji obavlja KJKP „Gras“ nije racionalan i suštinski je ugrožen nastavak rada ovog preduzeća, zbog čega se nameće i pitanje opravdanosti njegovog finansiranja s obzirom na korištenje velikih novčanih sredstava, što ipak ne rezultira poboljšanjem kvaliteta usluga javnog linijskog prijevoza. Kao prilog ove odluke dostavljen je Elaborat društveno-ekonomske opravdanosti osnivanja novog kantonalnog javnog komunalnog preduzeća za pružanje usluga javnog prijevoza putnika (koji je sačinio Ekonomski institut Sarajevo).

¹³ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 1/22

Prijedlog odluke o osnivanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Javni prijevoz Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo prethodno je dostavljen na mišljenje Uredu za zakonodavstvo Vlade Kantona, Ministarstvu pravde i uprave Kantona i Ministarstvu finansija Kantona koji su dali pozitivno mišljenje. **Zaključkom od 10. 3. 2022. godine Vlada Kantona je utvrdila dostavljeni Prijedlog odluke, te ga je prosljedila Skupštini Kantona na daljnje postupanje. Prijedlog odluke uvršten je na Dnevni red na 49. Sjednici Skupštine Kantona održanoj 15. 3. 2022. godine. Međutim, kako je navedeno u Zapisniku sa sjednice, sve tačke dnevnog reda su iz tehničkih razloga povučene. Do okončanja revizije nije bilo daljnjih aktivnosti po ovom pitanju.**

U sastavu Ministarstva je Direkcija za puteve, kao kantonalna upravna organizacija, koja ima svojstvo pravnog lica i koja vrši stručne poslove pretežno privedenog karaktera i sa njima povezane upravne poslove utvrđene zakonom i drugim propisima, koji se odnose na nadležnosti Kantona u izgradnji, rekonstrukciji, održavanju, zaštiti i upravljanju putevima. Direkcija ima glavni identifikacioni broj, podnosi godišnje finansijske izvještaje a Direkcijom rukovodi direktor koji za svoj rad odgovara ministru i Vladi Kantona.

Zakonom o cestama FBiH¹⁴ (koji je stupio na snagu 2010. godine) utvrđeno je da su kantoni dužni u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu Zakona uskladiti svoje zakone kojima je regulisana oblast cesta s odredbama federalnog zakona. Predviđeno je da upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih cesta obavljaju javne kantonalne ustanove za ceste, te da se kantonalne ustanove za ceste osnivaju odgovarajućim propisom kantona. Također, članom 108. Zakona utvrđeno je da će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona kantonalne vlade donijeti odgovarajuće odluke i preduzeti potrebne radnje za organizovanje i početak rada javnih kantonalnih ustanova za ceste. **U ranijem periodu nisu poduzete aktivnosti po ovom pitanju, a u 2022. godini donesen je Zakon o cestama Kantona Sarajevo¹⁵ kojim je utvrđeno osnivanje JP Ceste Kantona Sarajevo za poslove upravljanja, građenja, rekonstrukcije, održavanja i zaštite regionalnih cesta, čime će se izvršiti transformacija Direkcije u javno preduzeće. Poduzete su određene aktivnosti na osnivanju ovog preduzeća, koje nisu okončane do završetka revizije.**

Preporuke:

- **potrebno je da Ministarstvo pripremi strategiju sigurnosti saobraćaja u Kantonu i prijedlog programa sigurnosti cestovnog saobraćaja, u skladu sa Zakonom o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo;**
- **raspodjelu naknada prikupljenih od parkiranja i ulaganja u općine vršiti na osnovu sporazuma koji se zaključuju sa svakom općinom posebno, u skladu sa Uredbom o organizaciji parkiranja, javnim parking površinama, parking zonama, izgradnji novih parkinga i organizaciji jedinstvenog sistema naplate parkiranja;**
- **donijeti pravilnik za projektovanje, građenje i održavanje tramvajske pruge, kao i prijedlog propisa o načinu utvrđivanja i definiranja elementa tarifnog sistema na području Kantona, u skladu sa Zakonom o javnom prijevozu putnika u Kantonu Sarajevo.**

6. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

6.1 Izrada i donošenje budžeta

Budžetom Kantona Sarajevo za 2022. godinu¹⁶ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 91.227.578 KM.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 12/10, 16/10 i 66/13

¹⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 1/22

¹⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 5/22

Odobrena sredstva odnose se na tekuće transfere (44.211.200 KM), izdatke za nabavku stalnih sredstava i rekonstrukciju (28.815.300 KM), kapitalne transfere (16.351.200 KM), izdatke za materijal i usluge (927.959 KM) i bruto plaće i naknade plaća, naknade troškova zaposlenih i doprinose (921.919 KM). Budžetom se rashodi i izdaci iskazuju po izvorima sredstava, tako su planirani rashodi i izdaci iz budžetskih sredstava u iznosu od 57.467.578 KM, iz primitaka 33.000.000 KM, namjenskih sredstava 750.000 KM i od prihoda korisnika 20.000 KM.

U skladu sa članom 20. i 21. Zakona o budžetima u FBiH budžetski korisnici dužni su dostavljati obrazloženje finansijskog plana koji treba da sadrži kratak opis djelokruga rada budžetskog korisnika, opis i obrazložene programe, zakonske i druge osnove na kojima se zasnivaju programi, usklađene programe sa ciljevima, strategijom i drugim dokumentima dugoročnog razvoja, ciljeve i pokazatelje na kojima se zasnivaju rezultati i procjene potrebnih sredstava za provođenje programa, izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa zasnovanim na pokazateljima uspješnosti iz nadležnosti budžetskog korisnika u prethodnoj godini i ostala obrazloženja i dokumentacija. **Revizijom smo utvrdili da budžetski zahtjev Ministarstva ne sadrži detaljno obrazloženje finansijskog plana, odnosno budžetskih pozicija (posebno za pozicije tekućih i kapitalni transfera i izdataka za nabavku stalnih sredstava koje čine 98% budžeta), niti je prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da je planiranje izvršeno na osnovu realnih pokazatelja, posebno za iznos koji je planiran da se finansira iz kreditnih sredstava. Navedeno nije u skladu sa Budžetskom Instrukcijom broj 2 koju je Ministarstvo finansija uputilo budžetskim korisnicima za izradu zahtjeva za dodjelu sredstava iz Budžeta Kantona za 2022. godinu i članovima 20. i 21. Zakona o budžetima u FBiH.**

Napominjemo da je u budžetskoj instrukciji broj 2 Ministarstva finansija Kantona navedeno da prilikom planiranja donacija, transfera i namjenskih prihoda budžetski korisnici ne trebaju planirati razgraničene prihode, jer će oni po završnom računu za 2021. godinu, posebnim zaključkom Vlade Kantona, biti stavljeni budžetskim korisnicima na raspolaganje u 2022. godini. U njoj je navedeno i da budžetski korisnici planiraju donacije i transfere za koje posjeduju potpisan ugovor, sporazum ili slično, kao i donacije i transfere za koje pretpostavljaju da će biti ostvarene na osnovu dugogodišnje saradnje sa davaocima ovih sredstava.

Članom 14. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona za 2022. godine utvrđeno je da se donacije, transferi, namjenski prihodi i primici koji nisu utrošeni u 2021. godini razgraničavaju i po usvajanju godišnjeg obračuna Budžeta Kantona za 2021. godinu odlukom Vlade unose u Budžet naredne godine.

U toku godine, na osnovu odluka Vlade Kantona, izvršen je unos sredstava u Budžet Kantona koji se odnose na neutrošeni dio namjenskih prihoda iz ranijih godina, kao i uplaćenih potpora i namjenskih prihoda i donacija u tekućoj godini. Također, u toku godine su na osnovu zaključaka Vlade Kantona i odluka Ministarstva finansija Kantona izvršene određene preraspodjele sredstva unutar budžetskih korisnika i između budžetskih korisnika. **Zbog navedenog, na pojedinim pozicijama rashoda i izdataka izvršene su značajne izmjene planiranih pozicija u odnosu na sredstva odobrena Budžetom.**

Prema prezentiranim podacima, ukupno raspoloživa sredstva Ministarstva¹⁷ iznosila su 142.290.633 KM, što je više za 51.063.055 KM u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Najveći iznos povećanja odnosi se na odobrena sredstva po osnovu Odluke Vlade Kantona o unosu razgraničenja namjenskih prihoda i primitaka i prihoda budžetskih korisnika iz 2021. godine¹⁸, kojom je odobren unos sredstava u Budžet Kantona za 2022. godinu. Kod Ministarstva su po ovom osnovu povećane pojedine pozicije rashoda i izdataka u ukupnom iznosu od 36.704.624 KM (od čega najveći dio iz kreditnog zaduženja i emisije obveznica iz ranijeg perioda 30.234.283 KM).

¹⁷ Sredstva odobrena Budžetom Kantona sa uključenim preraspodjelama i unosima razgraničenih sredstava iz ranijeg perioda i namjenskih sredstava

¹⁸ Odluka Vlade Kantona o unosu razgraničenih namjenskih prihoda i primitaka i prihoda budžetskih korisnika iz 2021. godine u Budžet Kantona Sarajevo za 2022. godinu, od 10. 3. 2022. godine

Pored toga, odlukama Vlade Kantona o raspodjeli transfera iz Budžeta FBiH za 2022. godine¹⁹, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 4.000.000 KM, te na osnovu Odluke Vlade Kantona o garanciji za uredno izvršenje posla²⁰ u iznosu od 5.482.060 KM.

Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona i kantonalnih organa²¹ (u daljem tekstu: Metodologija) propisana je metodologija izrade i donošenja godišnjih programa rada i godišnjih izvještaja o radu Vlade Kantona, kantonalnih ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i samostalnih kantonalnih upravnih organizacija u sastavu kantonalnog ministarstva.

Ministarstvo je prijedlog programa rada za 2022. godinu, u formi nacrt, dostavilo Vladi Kantona 20. 12. 2021. godine, što nije u propisanom roku (utvrđeni rok za dostavljanje je 15. 10. tekuće godine za narednu). U skladu sa Metodologijom, po usvajanju Programa rada Vlade Kantona za 2022. godinu, ministar je 26. 6. 2022. godine donio Program rada Ministarstva za 2022. godinu. **Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona i kantonalnih organa u dijelu koji se odnosi na poštovanje rokova pri izradi programa rada.**

Odlukom Vlade Kantona od 29. 4. 2022. godine usvojen je Program utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih i kapitalnih transfera utvrđenih Budžetom Kantona za Ministarstvo, a izmjene Programa usvojene su 29. 12. 2022. godine. U Program su uključena sredstva Budžeta sa uvećanjima po osnovu unosa razgraničenja i namjenskih sredstava, te su navedene taksativno pozicije, svrha programa, izvor sredstava ali nije detaljnije razrađen plan kapitalnih izdataka po planiranim projektima. Nisu data obrazloženja za planirane izdatke za nabavku stalnih sredstava pojedinačno po projektima (u okviru kojih je ukupno planirana nabavka zemljišta 34.475.459 KM i nabavka građevina u iznosu od 19.037.466 KM). Također, nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se uvjerali da je prilikom sačinjavanja programa utroška sredstava uzeto u obzir u kojoj fazi su postupci eksproprijacije i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa koji su započeti u ranijem periodu a nisu okončani, za čiju realizaciju su planirana značajna sredstva u okviru ovih izdataka. Zbog toga Program utroška sredstava ne daje potpune podatke o planiranim projektima.

Imajući u vidu da uz budžetski zahtjev Ministarstva nije sačinjeno obrazloženje za planirane pozicije, niti nam je prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da su sredstva za tekuće i kapitalne transfere i izdatke za nabavku stalnih sredstava planirana na osnovu relevantne dokumentacije, konstatujemo da Ministarstvo nije u potpunosti sačinilo budžetski zahtjev u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. S obzirom na navedeno, kao i da su u toku godine izvršene određene preraspodjele sredstava kojima su u značajnom iznosu uvećana, odnosno umanjena sredstva na pojedinim pozicijama rashoda i izdataka, ne možemo potvrditi da je planiranje izvršeno na osnovu realnih pokazatelja i u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Također, prijedlog Programa rada Ministarstva za 2022. godinu nije sačinjen u propisanom roku, čime nije postupljeno u skladu sa Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona i kantonalnih organa u dijelu koji se odnosi na poštovanje rokova pri izradi programa rada.

Preporuke:

- ***budžetski zahtjev i obrazloženje finansijskog plana sačinjavati u skladu sa budžetskom instrukcijom broj 2 za izradu zahtjeva i Zakonom o budžetima u FBiH;***
- ***program rada sačinjavati u rokovima propisanim Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona i kantonalnih organa.***

¹⁹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 30/22 i izmjene Odluke o raspodjeli transfera iz Budžeta FBiH za 2022. godinu uplaćenog u Budžet Kantona od 18. 8. 2022. godine

²⁰ Odlukom Vlade Kantona od 29. 8. 2022. godine o garanciji za uredno izvršenje posla po osnovu Ugovoru broj: MS-KS-SPTM-02/20 za nabavku 25 novih trolejbusa i odgovarajućem postprodajnom servisu u skladu sa ponudom i Amandmanom broj 9 predmetnog Ugovora

²¹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 1/23 – prečišćen tekst

6.2 Izvještavanje

Godišnji izvještaj o radu Ministarstva za 2022. godinu dostavljen je 31. 1. 2023. Vladi Kantona. U izvještaju su navedeni poslovi i aktivnosti koje je Ministarstvo obavljalo u 2022. godini.

Ministarstvo je sačinjavalo obrazac 9 – Izvještaj o namjenskom utrošku transfera periodično, **ali bez tekstualnog obrazloženja o namjenskom utrošku sredstava ili razlozima zbog kojih sredstva nisu utrošena, kako je propisano članom 16. Pravilnika.**

Preporuka:

- ***uz obrazac 9. – izvještaj o namjenskom utrošku sredstava koji je dio periodičnih izvještaja sačinjavati tekstualno obrazloženje u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu i dostavilo ih nadležnim organima u skladu s važećim propisima. Međutim, naknadno je uočena greška jer u obrascu Bilans stanja nisu preuzeta stanja iz Glavne knjige i pogrešno su bila iskazana stanja stalnih sredstava i izvora sredstava, što je korigovano. Izmijenjeni finansijski izvještaji predati su 10. 3. 2023. godine Finansijsko-informatičkoj agenciji, te dostavljeni Ministarstvu finansija Kantona.

Uz godišnje računovodstvene izvještaje sačinjena je Analiza iskaza - tekstualni dio izvještaja, ali ona ne sadrži obrazloženja izvršenja budžeta s posebnim osvrtom na odstupanja u odnosu na plan prema uzrocima nastajanja, analizu potraživanja, obaveza i stalnih sredstava u obliku stvari i prava, kako je to propisano članovima od 30. do 32. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. **Stoga, Analiza iskaza ne sadrži sve elemente propisane Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

Preporuka:

- ***analizu iskaza (tekstualni dio) uz godišnje računovodstvene izvještaje sačinjavati sa svim elementima, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi u iznosu od 9.814.163 KM, od čega se primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti iskazani u iznosu od 9.000.188 KM i neporezni prihodi u iznosu od 812.935 KM.

U okviru **primljenih tekućih transfera** iznos od 9.000.000 KM odnosi se na primljene grantove od FBiH, a predstavljaju utrošeni dio sredstava koje su odlukama Vlade Kantona stavljena na raspolaganje Ministarstvu.

Ministarstvu je Odlukom i izmjenama Odluke Vlade Kantona o raspodjeli i razgraničenju sredstava od Međunarodnog monetarnog fonda uplaćenog u 2021. godini²² odobren iznos od 5.000.000 KM za subvencije javnim preduzećima za pokriće gubitka za javni prijevoz.

²² „Sl. novine Kantona Sarajevo“, 5/22 i 29/22

Pored toga, Odlukom i izmjenama odluke Vlade o raspodjeli transfera iz Budžeta FBiH za 2022. godinu uplaćenog Kantonu Sarajevo²³ Ministarstvu je odobren iznos od 4.000.000 KM na ime transfera za pokriće gubitka javnim preduzećima (2.000.000 KM) i subvencije za javni prijevoz (2.000.000 KM). Utrošak ovih sredstava iskazan je na poziciji subvencija za javna preduzeća (što je detaljnije opisano u tački 7.1.2.3. Izvještaja).

U okviru **neporeznih prihoda** iskazani su prihodi po osnovu: naknada za parkirališta 612.274 KM, ostale kantonalne naknade (naknade za izdata odobrenja za prolaz i zaustavljanje vozila, naknade za taksi stajališta) 180.323 KM i vlastiti prihodi budžetskih korisnika 20.338 KM. Naknade za parkirališta i ostale kantonalne naknade koji predstavljaju namjenske prihode koji se priznaju u visini u kojoj su utrošeni.

Prihodi od naknade za parkirališta ostvaruju se u skladu sa Zakonom o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo i Uredbom o organizaciji parkiranja, javnim parking površinama, parking zonama, izgradnji novih parkinga i organizaciji jedinstvenog sistema naplate parkiranja (u daljem tekstu: Uredba).²⁴ Također, na prijedlog Ministarstva Vlada Kantona je 2019. godine donijela Odluku o zonama javnih parkirališta i Odluku o cijenama korištenja javnih parkinga²⁵ kojom je utvrđena visina cijene parkiranja u Kantonu na javnim parkinzima, kao i raspodjela sredstava između Ministarstva i davaoca komunalne usluge. Najveći dio prihoda odnosi se na uplate od KJKP „Rad“ u skladu s zaključenim Ugovorom o međusobnim pravima i obavezama u uspostavljanju sistema kontrole i naplate na javnim parkinzima na području Kantona. Ugovor je zaključen 28. 12. 2020. godine između Ministarstva i KJKP „RAD“ u skladu s Uredbom. Ugovorom je definisano da se ukupno prikupljeni prihod (nakon plaćanja PDV-a) za pružanje usluga kontrole i naplate parkiranja na javnim parkinzima, u skladu sa odredbama Odluke o cijenama korištenja javnih parkinga, raspodjeljuju tako da 60% pripada KJKP „Rad“, a Ministarstvu 40% sredstava, dok sredstva prikupljena od angažovanja specijalnog vozila pauk pripadaju 100% KJKP „Rad“. U skladu s Ugovorom KJKP „Rad“ dostavlja mjesečno izvještaj o ostvarenim prihodima (tabelarni pregled), na osnovu kojeg Ministarstvo izdaje fakture ovom preduzeću za svoj pripadajući dio, koji se uplaćuje na depozitni račun Kantona.

Revizijom smo utvrdili da, iako je KJKP „Rad“ u skladu sa Ugovorom dostavljao mjesečne izvještaje o ostvarenim prihodima od usluge parkirališta, Ministarstvo nije ispostavljalo blagovremeno fakture za svaki mjesec po osnovu usluge za naplatu parkirališta (u mjesecu novembru 2022. godine ispostavljene su pojedinačne fakture za period januar – oktobar, dok su fakture za novembar i decembar ispostavljene u decembru 2022. godine). Također, utvrdili smo da se uz mjesečni izvještaj od KJKP „Rad“ osim tabelarnog pregleda uplata ne dostavlja druga dokumentacija u prilogu (npr. bankovni izvodi, analitičke kartice i sl.). Tokom revizije nismo se uvjerali da je Ministarstvo vršilo nadzor i kontrolu rada davaoca komunalne usluge parkiranja, što je obaveza u skladu sa zaključenim ugovorom. **Zbog navedenog konstatujemo da nije osiguran adekvatan nadzor naplate naknada za parkirališta, niti je postupljeno u skladu s članom 4. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, na osnovu kojeg se računovodstvo budžeta zasniva na računovodstvenim načelima blagovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.**

Prihodi od naknada po osnovu odobrenja za prolaz, zaustavljanje vozila i taksi, način prikupljanja i namjena utroška sredstava regulisani su Zakonom o taksi prijevozu i Pravilnikom o naknadama za izdavanje odobrenja za kretanje vozila i zadržavanje u pješačkim zonama ulicama zabranjenim za odvijanje saobraćaja i zadržavanje na trotoarima. Ministarstvo izdaje rješenja kojim se utvrđuje naknada za korisnike, a uplata ovih sredstava vrši se na depozitni račun Kantona.

Ova sredstava se prikupljaju u okviru JRT-a Kantona, te se uplaćena sredstva s depozitnog računa prenose na transakcijski račun JRT-a Kantona. S obzirom na to da ova sredstava imaju tretman namjenskih prihoda, ona se kao prihod priznaju pri utrošku, a neutrošena namjenska sredstva iskazuju se na razgraničenim prihodima u okviru knjigovodstvene evidencije Ministarstva.

²³ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 30/22 i Odluka Vlade broj 02-04-31703-3/22 od 18. 8. 2022. godine

²⁴ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 52/18

²⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 26/19 i 48/20

Preporuka:

- **fakture za naknade od parkirališta ispostavljati mjesečno, u skladu sa dostavljenim mjesečnim izvještajima o izvršenim uplatama ovih prihoda od KJKP „Rad“, te osigurati nadzor nad naplatom ovih prihoda i radom davaoca ovih komunalnih usluga shodno Ugovoru o međusobnim pravima i obavezama u uspostavljanju sistema kontrole i naplate na javnim parkinzima na području Kantona.**

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su rashodi i izdaci od 78.594.316 KM. Strukturu rashoda čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (67.280.190 KM), izdaci za nabavku u stalnih sredstava (8.049.778 KM), kapitalni transferi (1.230.023 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (1.243.168 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (722.674 KM) i doprinosi poslodavca (68.483 KM).

Budžetom Kantona Sarajevo za 2022. godinu²⁶ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 91.227.578 KM. U toku godine su na osnovu odluka Vlade o unosu razgraničenja i tekućih transfera, kao i preraspodjela ukupno raspoloživa sredstava Ministarstva uvećana i iznosila su 142.290.633 KM.

Najveće odstupanje realizacije u odnosu na odobrena sredstava odnosi se na kapitale transfere i izdatke za nabavku stalnih sredstava. Razlozi značajnog neizvršenja budžeta dijelom se odnose na dugotrajne procedure rješavanja imovinskopravnih poslova i sudskih postupka, kao i zbog toga što se u budžet unose svi razgraničeni prihodi i primici, nezavisno od toga da li programom rada planirana njihova realizacija i da li su osigurani svi preduslovi za njihovu realizaciju. Izvršenje subvencija za javna preduzeća iskazano je u većem iznosu u odnosu na prvobitno odobreni Budžet, a sredstva su osigurana dijelom na osnovu Odluke Vlade Kantona iz odobrenih sredstava potpore od FBiH, a dijelom na osnovu izvršenih preraspodjela u toku godine po aktima Vlade Kantona i Ministarstva finansija. Navedeno je imalo za posljedicu odstupanja u izvršenju na pojedinim pozicijama rashoda i izdataka, koja nisu obrazložena u Analizi iskaza – tekstualnom dijelu uz godišnjim računovodstvenim izvještajima.

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće, naknade plaća i doprinosi iskazani su u iznosu od 791.157 KM. Obračun i isplate plaća i naknada plaća vrši se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima Vlasti Kantona Sarajevo²⁷ i Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Ministarstva. Osnovna plaća utvrđuje se množenjem osnovice za plaći i boda za obračun plaće koji se utvrđuju zakonom o izvršenju budžeta Kantona sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda.

Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike u organima državne službe Kantona Sarajevo od 21. 7. 2022. godine utvrđeno je da se osnovna plaća povećava za 5%²⁸ zbog općeg povećanja cijena dobara i usluga, a uslijed nemogućnosti povećanja koeficijenata propisanih Zakonom.

Pored navedenog, Kolektivnim ugovorom je utvrđeno i da se osnovna plaća povećava za 2% po osnovu ocjene rada, za državne službenike i namještenike koji su u prethodnoj godini ocijenjeni kao „izuzetno uspješan“/“naročito uspješan“. Primjena odredbi Kolektivnog ugovora kojima su definisana uvećanja osnovne plaće stupila je na snagu od 1. 6. 2022. godine.

Napominjemo da je članom 21. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo propisano uvećanje plaće po osnovu radnog učinka. Prema Zakonu, način ocjenjivanja rada državnih službenika i procenat uvećanja osnovne plaće po osnovu ocjene rada regulisat će se pravilnikom iz člana 41. stav (10) Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo²⁹, te da se procenti uvećanja plaće po osnovu ocjene rada primjenjuju i na ocjenu rada namještenika.

²⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 5/22

²⁷ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 5/19, 40/22

²⁸ Povećanje važi do izmjene članova Zakona kojima su propisani koeficijenti za obračun plaća, a najkasnije do isteka važenja Kolektivnog ugovora

²⁹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 31/16 i 45/19

Pravilnikom o ocjenjivanju državnih službenika,³⁰ koji je donesen na osnovu Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, nije utvrđen procenat uvećanja osnovne plaće po osnovu ocjene rada.

Zakonom o plaćama i naknada u organima vlasti FBiH nije predviđeno uvećanje plaće po osnovu radnog učinka, zbog čega konstatujemo da Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo u ovom dijelu nije usklađen s federalnim Zakonom.

Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika izvršeno je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnikom o ocjenjivanju državnih službenika. U Ministarstvu je ukupno 18 uposlenika ocjenjeno kao „izuzetno uspješan“/„naročito uspješan“.

Uredbom o pravilima kućnog reda i radnom vremenu u kantonalnim organima uprave³¹ između ostalog uređeno je radno vrijeme u organima uprave i vođenje evidencije prisustva na radnom mjestu. Prema Uredbi, zaposlenici su dužni poštovati utvrđeno radno vrijeme i uredno evidentirati na terminalima za evidenciju svoje vrijeme dolaska/odlaska/izlaska/povratka, tokom radnog vremena. Rukovodilac može voditi i pisanu evidenciju o prisustvu zaposlenika koja sadrži dolazak/odlazak/izlazak/povratak na posao. **Nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da zaposlenici koriste terminal za elektronsku evidenciju o prisustvu na radu, a pisane evidencije o prisustvu na radnom mjestu ne sadrže podatke o dolasku, odlasku s rada i vremenu prekida rada, zbog čega konstatujemo da se ove evidencije nisu vodile u skladu s Uredbom o pravilima kućnog reda i radnom vremenu u kantonalnim organima uprave.** U 2023. godini poduzete su aktivnosti na uspostavi evidencija u skladu s propisima.

Naknade troškova zaposlenih iskazane u iznosu od 117.650 KM, odnose se na: topli obrok (44.112 KM), prijevoz na posao i sa posla (11.913 KM), regres za godišnji odmor (11.151 KM), pomoć u slučaju smrti (8.644 KM) i pomoći u slučaju bolesti (6.528 KM).

Naknada za topli obrok obračunava se u iznosu od 1% prosječne neto plate isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Zavoda za statistiku FBiH za dane koje je zaposlenik proveo na poslu.

Naknada za prijevoz obračunava se u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog i međugradskog saobraćaja na odobroj relaciji.

Regres za godišnji odmor isplaćen je na osnovu Odluke Ministra u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH (531 KM) u skladu sa Zakonom za 21 zaposlenika.

Obračun i isplate naknada troškova zaposlenih vršene su u skladu sa podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

Preporuka:

- **evidencije o prisustvu na radu voditi u skladu sa Uredbom o pravilima kućnog reda i radnom vremenu u kantonalnim organima uprave.**

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.243.168 KM. Strukturu navedenih izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (575.877 KM), izdaci za tekuće održavanje (443.183 KM), izdaci za energiju (177.666 KM), putni troškovi (36.390 KM) i izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (10.052 KM).

U okviru izdataka za **ugovorene i druge posebne usluge** najznačajniji su ostale nespomenute usluge i dadžbine u iznosu od 145.681 KM, izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada u iznosu od 137.000 KM i izdaci za rad komisija u iznosu od 122.240 KM.

³⁰ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 50/17

³¹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 38/22

Ostale nespomenute usluge i dadžbine iskazane su u iznosu od 145.681 KM i najvećim dijelom se odnose na izdatke tehničkog pregleda za stavljanje u upotrebu tramvajske pruge na različitim lokalitetima (ukupno 36.959 KM), izdatke za usluge geodetskog iskolčenja kolosijeka tramvajske pruge (6.318 KM), izdatke za organizovanje događaja za obilježavanje UN sedmice sigurnosti (5.965 KM) i izdatke za članstvo u međunarodnoj organizaciji javnog prijevoza UITP (4.890 KM).

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 122.240 KM i najvećim dijelom se odnose na izdatke za rad u komisijama koje je imenovala Vlada Kantona u iznosu od 100.300 KM i ostale izdatke za komisije u iznosu od 21.490 KM. Najznačajnije komisije koje je imenovala Vlada Kantona su: „Jedinica za implementaciju projekta - PIU za realizaciju projekta Javni gradski prijevoz u Sarajevu“ (22.800 KM), „Jedinica za implementaciju projekta - PIU za realizaciju projekta Izgradnja tramvajske pruge Ilidža-Hrasnica“ (25.800 KM), „Jedinica za implementaciju projekta - PIU za realizaciju projekta Adaptivno upravljanje saobraćajem“ (22.200 KM), „Jedinica za implementaciju projekta - PIU za realizaciju projekta Obnova trolejbuske linije između centra Sarajeva i prigradskog naselja Vogošća“ (22.200 KM). U navedene komisije imenovani su zaposlenici ministarstva kao i ostali vanjski članovi iz reda stručnjaka iz pojedinih oblasti. Ostali izdaci za komisije u najvećoj mjeri nastali su za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva (raspodjela sredstava po pojedinim prijevoznicima za svaku od kategorija korisnika subvencioniranih karata za prijevoz, provođenje javnog poziva za izbor operatera, izrada plana integriteta i sl.) a poslove su obavljali zaposlenici angažovani u komisijama na osnovu rješenja ministra. Prema prezentiranim podacima, zaposlenicima Ministarstva je po osnovu angažmana u komisija u 2022. godini isplaćeno ukupno 61.390 KM. **Revizijom smo utvrdili da ove isplate nisu imale tretman plaće, odnosno karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano Zakonom o porezu na dohodak,³² Zakonom o doprinosima,³³ Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak³⁴ i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.³⁵ Zbog navedenog nisu obračunati i uplaćeni propisani porezi i doprinosi.**

Izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad iskazani u iznosu od 137.000 KM i odnose se na zaključene ugovore o djelu sa 22 vanjska saradnika. Određeni ugovori su zaključeni za poslove koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, a odnose se na praćenje i analizu stanja na javnim parkiralištima te vođenje evidencije o ispravnosti, oštećenjima i rekonstrukciji infrastrukture na javnim parkiralištima, praćenje i analizu realizacije projekta sistema naplate elektronskih karata u javnom gradskom prijevozu, pripremu i realizaciju projekata koji se finansiraju iz kreditnih sredstava, kontrolu i praćenje korištenja sredstava Ministarstva i dr. Utvrdili smo da se ovi izdaci odnose na naknade za obavljanje poslova koji su sistematizovani u okviru određenih radnih mjesta, koji su se obavljali u kontinuitetu tokom cijele godine, iznosili najmanje 57.400 KM. U toku 2022. godine pokrenut je javni konkurs za prijem zaposlenika na određena sistematizovana radna mjesta, čije poslove su obavljala lica angažovana po osnovu navedenih ugovora o djelu, te je u novembru 2022. godine izvršen prijem tri nova zaposlenika.

Ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva, kao ni njihovu isplatu, s obzirom na to da se radi o poslovima koji su sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji se obavljaju u kontinuitetu. Naime, za obavljanje ovih poslova Ministarstvo nije angažovalo izvršioce u skladu sa Zakonom o državnoj službi u Kantonu Sarajevo³⁶ i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Preporuke:

- ***poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima;***

³² „Sl. novine FBiH“, br. 10/8, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21 i 6/23

³⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21, 20/22

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08; 81/08; 98/15; 6/17; 38/17; 39/18, 12/21 i 06/22

³⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 31/16 i 45/19

- *za obavljanje sistematizovanih poslova, utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati shodno Zakonu o državnoj službi u Kantonu Sarajevo i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.*

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 67.280.190 KM, od čega se najveći dio odnosi na subvencije javnim preduzećima (67.278.888 KM).

Subvencije javnim preduzećima odnose se na subvencije za javni prijevoz (29.834.160 KM) i pokriće dijela gubitka KJKP „Gras“ (37.444.728 KM).

Subvencije za javni prijevoz Budžetom za 2022. godinu planirane su u iznosu od 21.000.000 KM. Unosom transfera u Budžet po Odluci Vlade te internim i preraspodjelama između budžetskih korisnika planirani iznos uvećan je na 29.929.000 KM. U 2022. godini ovaj transfer realizovan je u iznosu od 29.834.160 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji, jedan od značajnijih razloga za uvećanje planiranih i realizovanih sredstava u odnosu na prvobitni Budžet je angažovanje dodatnih vozila u skladu sa zaključcima Vlade Kantona. Naime, Zaključcima Vlade Kantona odobreno je angažovanje dodatnih vozila radi obustave tramvajskog saobraćaja zbog izvođenja radova na rekonstrukciji pruge.

Realizovana sredstva se odnose na subvencioniranje cijene karte prijevoza penzionera, nezaposlenih, studenata i učenika u skladu Uputstvom o primjeni Uredbe o subvencioniranju troškova prijevoza u javnom gradskom saobraćaju na području Kantona sa posljednjim izmjenama i dopunama od 29. 12. 2022. godine, Uredbi o cijeni mjesečne karte za prijevoz nezaposlenih osoba u javnom linijskom prijevozu putnika na području Kantona sa posljednjim izmjenama i dopunama od 18. 8. 2022. godine i Uredbi o subvencioniranju i participaciji u troškovima prijevoza u javnom gradskom i prigradskom saobraćaju za redovne samofinansirajuće studente na visokoškolskim ustanovama u Kantonu od 22. 10. 2015. godine. Ovim aktima utvrđeni su pojedinačni iznosi subvencija Kantona po korisnicima, iznosi koje snose sami korisnici, kao i način i postupak ostvarivanja prava. Sporazumom o utvrđivanju stvarne cijene koštanja komunalne usluge javnog linijskog prijevoza putnika na području Kantona koji je potpisala Vlada Kantona sa ovlaštenim prijevoznicima KJKP „Gras“ i „Centrotrans“ d.d. utvrđena je stvarna jedinična cijena koštanja usluge javnog prijevoza po svakoj od kategorija korisnika po zonama za koje ta karta važi i iznos koji Kanton subvencionira.

Odlukom Ministarstva o raspodjeli prihoda koji su ostvareni prodajom svih vrsta prijevoznih karata osim pojedinačnih karata iz 2016. godine utvrđeno je da prijevoznici za korisnike koji ostvaruju pravo na subvencije Ministarstvu dostavljaju mjesečne izvještaje o broju izdatih mjesečnih prijevoznih karata sa spiskom korisnika. Tačkom III Odluke utvrđeno je da su prijevoznici dužni dostaviti mjesečni izvještaj o broju izdatih mjesečnih prijevoznih karata i spisak korisnika s podacima (ime i prezime lica koje je ostvarilo pravo na subvenciju, adresa stanovanja, općina stanovanja, relacija i zona, cijena kupona (udio koji plaća korisnik), broj kupona, cijena kupona (udio koji se subvencionira), broj indeksa i fakultet na koji je korisnik upisan. U skladu s Odlukom, Ministarstvo imenuje komisiju od pet članova sačinjenu od tri predstavnika Ministarstva i po jednog predstavnika prijevoznika koja utvrđuje korisnike koji koriste prijevoznu uslugu više korisnika i vrši raspodjelu sredstava po pojedinim korisnicima.

Revizijom smo utvrdili da je Rješenjem ministara iz februara 2020. godine, sa izmjenama i dopunama od 19. 1. 2022. godine imenovana Komisija za raspodjelu sredstava po pojedinim prijevoznicima za svaku od kategorija korisnika. Komisija na osnovu analize prodatih kupona po svakom od korisnika, usaglašava stanje s prijevoznicima te, u skladu s navedenim propisima i uredbama, konstatuje stanje, sačinjava pregled i daje preporuku na osnovu koje prijevoznici vrše fakturisanje svojih usluga, a Ministarstvo uplaćuje pripadajuća sredstava svakom od prijevoznika. Sporazumom o načinu izmirenja obaveza i raspodjeli prihoda po osnovu Odluke Ministarstva koji su 2. 6. 2022. godine potpisali KJKP „Gras“ i „Centrotrans“ d.d. definisana su međusobni odnosi i način raspodjele prihoda koji su ostvareni prodajom karata u zavisnosti koji od prijevoznika vozi primarnu a koji osnovnu liniju. Ministarstvo je u februaru 2023. godine donijelo Uputstvo za subvencioniranje javnog prijevoza putnika na području Kantona kojim je propisana metodologija i postupak odobravanja, kontrole i pravdanja utroška budžetskih sredstava za ove namjene.

U 2022. godini KJKP „Gras“ d.o.o. Sarajevo po osnovu subvencija za javni prijevoz doznačena su sredstva u iznosu od ukupno 15.890.588 KM, dok je prijevozniku „Centrotrans“ d.d. doznačeno ukupno 10.624.377 KM. Ostatak doznačenih sredstava po osnovu subvencije za javni prijevoz odnosi se na sredstva isplaćena općinama za prijevoz đaka u iznosu od 2.155.948 KM i JP Željeznicama FBiH 1.163.247 KM. Uvidom u uzorkovanu dokumentaciju koja se odnosi na doznačavanje sredstava po ovom osnovu, nismo uočili nepravilnosti.

Budžetom za 2022. godinu **sredstva za pokriće gubitka KJKP „Gras“** planirana su u iznosu od 23.000.000 KM. Unosom transfera u Budžet Kantona po Odluci Vlade, te internim i preraspodjelama između budžetskih korisnika ovaj iznos uvećan je na 37.450.000 KM, dok je realizovan u iznosu od 37.444.727 KM. U okviru ovog transfera iznos od 2.696.273 KM doznačen je JU Službi za zapošljavanje Kantona na ime realizacije Programa restrukturiranja i zbrinjavanja viška uposlenika KJKP „Gras“ za 2022. godinu na koji je Vlada Kantona dala saglasnost 24. 5. 2022. godine. Ostatak sredstava za realizaciju ovog transfera je odobran odlukama ministra na osnovu molbi korisnika u svrhu izmirenja dospjelih, a neizmirenih obaveza prema radnicima za isplatu plaća i doprinosa, izmirenja obaveza po zaključenim sporazumima, izmirenje urgentnih dospjelih obaveza i izmirenje dijela dospjelih obaveza po osnovu PDV-a i drugih poreza.

Vlada Kantona i javno preduzeća KJKP „Gras“ 9. 10. 2020. godine, uz saglasnost Skupštine Kantona od 28. 9. 2020, zaključili su Sporazum o rješavanju problema u poslovanju (u daljnjem tekstu: Sporazum).

Ovim Sporazumom su utvrđena međusobna prava i obaveze potpisnika u cilju saniranja problema u poslovanju ovog javnog preduzeća. Utvrđeno je da se KJKP „Gras“ obavezuje da: u saradnji sa sindikatom i advokatima koji zastupaju radnike u radnim sporovima uloži maksimalne napore i zaključi sporazum o isplati obaveze osnovnog duga po podnesenim tužbama u roku od 5 godina od dana potpisivanja sporazuma, uz uslov da radnici odustanu od svojih potraživanja za kamate (rok 60 dana od potpisivanja ovog Sporazuma); odrekne se svih tužbenih zahtjeva protiv Kantona (rok 7 dana od potpisivanja ovog Sporazuma); uprava preduzeća i sindikat pristanu na bezuslovnu provedbu restrukturiranja kroz smanjenje broja zaposlenih i donošenje optimalne organizacione strukture (rok 60 dana od potpisivanja ovog Sporazuma); obezbijedi podršku uprave preduzeća i sindikata zaposlenih u realizaciji svih projekata ulaganja u javni linijski prijevoz putnika; sredstva za izmirivanje obaveza prema Upravi za indirektno oporezivanje i Poreznoj upravi FBiH koristi isključivo za otplatu navedenih dugova. Sporazumom je definisano da u slučaju neizvršavanja bilo koje od gore navedenih obaveza, ovaj Sporazum prestaje da važi.

Ovim Sporazumom Kanton se obavezao: osigurati dodatna sredstva budžetima Kantona za period 2021-2030. za rješavanje dugova za tužbe po osnovu radnih odnosa, obaveze za neizmirene poreze i doprinose i indirektno oporezivanje u ukupnom iznosu od 140.000.000 KM, odnosno u minimalnom iznosu od 14.000.000 KM godišnje; investirati sredstva u kapitalne projekte iz oblasti javnog prijevoza putnika u periodu od 2021. do 2025. godine u minimalnom iznosu od 200.000.000 KM i planirati redovna sredstva za subvencije javnog prijevoza putnika i pokriće gubitka KJKP „Gras“ za period od 2021. do 2030. godine u minimalnom iznosu od 30.000.000 KM godišnje, te planiranje sredstava u budžetu za 2020. godinu u minimalnom iznosu od 3.000.000 KM za izmirenje dijela obaveza prema Upravi za indirektno oporezivanje BiH i u iznosu od minimalno 5.000.000 KM za izmirenja dijela obaveza po tužbama radnika zbog radnih sporova.

U procesu sačinjavanja ovog sporazuma Ministarstvo je zatražilo mišljenje Kantonalnog pravobranilaštva koje je u svom odgovoru (22. 9. 2020) istaklo određene formalnopravne nedostatke sporazuma koje su u konačnici otklonjene, te da ostaje pri svom mišljenju iz 2014. godine kojim je ukazalo na zakonsku obavezu podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka jer se radi o platežno nesposobnom preduzeću. Također, istaklo je problematiku rješavanja duga KJKP „Gras“ prema svojim zaposlenicima, te da kao organ koji štiti imovinskopravne interese Kantona i nije nadležno da štiti interese KJKP „Gras“, te sa tog aspekta smatra da navedenim sporazumom nisu adekvatno zaštićeni imovinskopravni interesi Kantona. Također, zatraženo je mišljenje Uprave za indirektno oporezivanje BiH, Porezne uprave FBiH, čije su sugestije inkorporirane u konačan Sporazum.

Ministarstvo je sačinilo Informaciju o problemima u realizaciji Sporazuma, koju je Vlada Kantona prihvatila Zaključkom od 25. 5. 2021. godine. U Informaciji su hronološki obrazložene aktivnosti na realizaciji navedenog Sporazuma koje su poduzele obje strane potpisnice. Između ostalog, kao jedna od spornih navodi se tačka Sporazuma koja se odnosi na postizanje sporazuma javnog preduzeća sa zaposlenicima, što nije ispoštovano jer se potpisanim Sporazumom o načinu plaćanja i vansudskog rješavanja sporova koje je potpisalo ovo javno preduzeće s pravnim zastupnikom zaposlenika, predviđena isplata pravomoćnih i izvršnih presuda u iznosu od 5 miliona KM i prolongiranje roka za izvršenje ostalih presuda u periodu do 15. 12. 2020. godine. Po isteku ovog roka, u januaru 2021. godine izvršena je ponovna blokada računa javnog preduzeća po osnovu navedenih tužbi. Velika većina radnika u proceduri koju je provodilo preduzeće nije se odrekla kamata niti je pristala na prolongiranje rokova za izvršenje tužbenih zahtjeva na pet godina kako je predviđeno Sporazumom koji je potpisan sa Vladom Kantona. Prema izjavi odgovorne osobe, problematika tužbi radnika ostala je aktuelna i u momentu obavljanja revizije, te je nemoguće sa sigurnošću iznijeti konačni iznos tužbenih zahtjeva radnika prema KJKP „Gras“, a zbog čega su između ostalog, bila potrebna dodatna sredstva u odnosu na prvobitni iznos planiran sporazumom. Također, realizacija sporazuma bila je uslovljena i otežanim poslovanjem KJKP „Gras“ u periodu smanjenih prihoda preduzeća zbog pandemije COVID-19 i smanjenjem prihoda radi obustavljanja saobraćaja zbog radova na rekonstrukciji tramvajske pruge.

Napominjemo da je Zaključkom Vlade Kantona od 10. 3. 2022. godine prihvaćena Informacija o javnom linijskom prijevozu putnika u Kantonu koju je sačinilo Ministarstvo. U prilogu Informacije priložen je Elaborat za donošenje odluke i plana finansijskog restrukturiranja KJKP „Gras“, kojim je utvrđeno da je prihvatljiv model finansijskog prestrukturiranja ovog javnog preduzeća provodiv kroz predstečajni i stečajni postupak. Informacija je dostavljena Skupštini Kantona na dalje odlučivanje, međutim ista je povučena sa dnevnog reda kada i prijedlog odluke o osnivanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Javni prijevoz Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da KJKP „Gras“ podnosi izvještaje o namjenskom utrošku doznačenih sredstava. Međutim, zbog značajnih problema u poslovanju duži niz godina, evidentna je potreba da Kanton kao osnivač, u saradnji sa KJKP-om „Gras“, uloži maksimalne napore u cilju iznalaženja adekvatnog rješenja za saniranje finansijskih problema u ovom javnom preduzeću i poboljšanja uslova javnog prijevoza na području Kantona.

Preporuka:

- **okončati aktivnosti u saradnji sa Skupštinom i Vladom Kantona u cilju iznalaženja adekvatnog rješenja za saniranje finansijskih problema u KJKP „Gras“ d.o.o. Sarajevo i poboljšanja uslova javnog prijevoza na području Kantona.**

7.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi Budžetom su planirani u iznosu od 16.351.200 KM (od čega je planirano finansiranje iz kreditnih sredstava u iznosu 10.000.000 KM). U toku godine bile su određene preraspodjele unutar Ministarstva i između budžetskih korisnika na osnovu zaključaka Vlade i odluka ministra finansija, te je u konačnici odobreni iznos na ovim izdacima iznosio 12.569.248 KM. Na datum bilansa izvršenje ovih rashoda je 1.230.023 KM.

Napominjemo da je u okviru ovih izdataka Budžetom planirana realizacija kapitalnih transfera Gradu i općinama (5.000.100 KM od čega je 5.000.000 KM iz sredstava kreditnog zaduženja) i transfera za izgradnju I transverzale (5.000.000 KM iz sredstava kreditnog zaduženja), međutim prema prezentiranim podacima Ministarstva finansija Kantona ovo kreditno zaduženje nije realizirano zbog čega je realizacija ovih izdataka značajno niža u odnosu na plan.

Najveći dio ovih rashoda iskazan je na poziciji kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti (1.141.975 KM), a odnosi se na sredstava odobrena i doznačena Općini Istočni Stari Grad na ime sufinansiranja realizacije projekta rekonstrukcije i modernizacije puta Miljevička krivina – Knjeginac.

Ministarstvo je, uz saglasnost Vlade Kantona, sa Općinom zaključilo Sporazum o poslovnoj saradnji u 2021. i 2022. godini, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze. Sredstva se doznačavaju Općini po implementaciji projekta, odnosno na osnovu dostavljenih faktura (privremenih situacija) izvođača radova, s kojima je Općina zaključila ugovor.

7.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 8.049.778 KM, a najvećim dijelom odnose se na izdatke za nabavku zemljišta (1.374.002 KM), nabavku građevina (6.547.592 KM) i rekonstrukciju i investiciono održavanje (110.406 KM).

Budžetom za 2022. godinu ovi izdaci planirani su u iznosu od 28.815.300 KM (od čega iz kreditnih sredstava 23.000.000 KM). Napominjemo da se Budžetom Kantona ne planiraju rashodi i izdaci iz neutrošenih sredstava ranijeg perioda, već se ova sredstva u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona, na osnovu odluke Vlade Kantona, nakon godišnjeg popisa i godišnjeg obračuna stavljaju na raspolaganje i unose u Budžet tekuće godine u ukupnom iznosu. Shodno tome, na osnovu Odluke Vlade u 2022. godini Ministarstvu su u okviru ovih izdataka stavljena na raspolaganje neutrošena sredstava razgraničenih prihoda iz prethodnog perioda u iznosu od 35.776.833 KM (od kojih su najznačajnija sredstva iz kredita i emisije obveznica). Također, u toku godine bile su i određene preraspodjele sredstava, tako su u konačnici raspoloživa sredstva iznosila 54.631.003 KM.

Najveće odstupanje realizacije ovih izdataka u odnosu na raspoloživa sredstva odnosi se na nabavku zemljišta za rješavanje imovinsko - pravnih poslova (na I transverzali, IX transverzali i Južnoj longitudinali od raspoloživih 19.037.466 KM realizirano 1.374.002 KM), izgradnja saobraćajnica na području Kantona Sarajevo (od 14.149.143 KM realizirano 3.539.052 KM) i izgradnju zgrade i saobraćajnice na Južnoj longitudinali (od raspoloživih 15.000.000 KM realizirano 39.600 KM).

Ističemo da se značajan dio ukupno raspoloživih sredstava odnosi na sredstva namijenjena za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za saobraćajnice iz nadležnosti Kantona, od čega je dio sredstava obezbijeđen iz kreditnih sredstava koja se zbog dugotrajnih procesa rješavanja imovinsko-pravnih odnosa prenose iz godine u godinu. Naime, članom 24. Zakon o eksproprijaciji FBiH utvrđeno je da su jedan od uslova za podnošenja prijedloga za eksproprijaciju položena novčana sredstva kod banke u visini približno potrebnoj za davanje naknade za nekretnine predložene za eksproprijaciju i troškove postupka eksproprijacije, odnosno dokaz o osiguranoj drugoj odgovarajućoj nekretnini. Shodno tome, raspoloživa sredstva se prenose iz godine u godinu za pokrenute procese sve do njihovog okončanja. Sredstva za ove namjene se planiraju u budžetu Ministarstva, a postupke eksproprijacije provodi Zavod za izgradnju Kantona. S tim u vezi napominjemo da Skupština Kantona donijela Odluku o usvajanju okvira za otkup imovine i naknade radi realizacije projekta izgradnje gradskih saobraćajnica u Kantonu³⁷ za poddionice I transverzale i IX transverzale kojom je, između ostalog, definisano da se finansiranje implementacije navedenog Okvira osigurava u budžetu Kantona na poziciji Ministarstva.

Na osnovu prezentiranih podataka, od 23 miliona KM novog kreditnog zaduženja koliko je Budžetom Kantona za 2022. godinu planirano u tekućoj godini na poziciji izdataka za nabavku zemljišta i građevina, ostvareno je pet miliona KM koja nisu utrošena. Prema prezentiranim podacima, na kraju godine ukupno neutrošena sredstava po osnovu kreditnih sredstava za projekte koji se odnose na kapitalne izdatke iznosila su 27.453.233 KM i ista su iskazana na razgraničenim prihodima na organizacijskoj jedinici „trezor“.

Izdaci za nabavku zemljišta (1.374.002 KM) odnose se na izdatke po osnovu rješavanja imovinsko – pravnih odnosa (eksproprijacija zemljišta) u vezi izgradnje saobraćajnice I transverzale, za čiju izgradnju je i upravljanje u skladu sa propisima nadležna Direkcija za puteve Kantona. Budžetom Kantona sredstva za ove namjene planiraju se na razdjelu Ministarstva a odnose se sredstva osigurana po osnovu kreditnog zaduženja Kantona.

³⁷Sl. novine Kantona Sarajevo, br. 18/21 i 5/23

Izdaci za nabavku građevina iskazani su u iznosu od 6.547.592 KM, od čega se na nabavku građevina odnosi 3.578.652 KM, nabavku pomoćnih građevina 2.704.472 KM i nabavku vanjske rasvjete, trotoara i ograda 264.468 KM.

Izdaci za nabavku građevina odnose se na rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za potrebe izgradnje gradskih saobraćajnica (saobraćajnica Džemala Bijedića, izgradnja IX transverzale). Sredstva za ove namjene odobravaju se u budžetu Ministarstva i značajnim dijelom se odnose na sredstva osigurana iz kreditnog zaduženja Kantona. Postupke rješavanja imovinsko-pravnih odnosa provodi Zavod za izgradnju Kantona ili jedinica lokalne samouprave u svrhu izgradnje i rekonstrukcije saobraćajnica koje su najvećim dijelom u nadležnosti Direkcije za puteve.

Izdaci za nabavku pomoćnih građevina odnose se na realizaciju projekta izgradnje Javne kolektivne garaže G3 u ulici Kolodvorska, Općina Novo Sarajevo (u daljem tekstu: garaža G3), a iskazuju se na osnovu faktura dobavljača za izvođenje radova i pružanje usluga po zaključenim ugovorima.

Za projekat **izgradnje Javne kolektivne garaže G3 u ulici Kolodvorska, Općina Novo Sarajevo**, Ministarstvo je 2016. godine s Općinom Novo Sarajevo zaključilo Sporazum o regulisanju međusobnih prava i obaveza na zajedničkoj izgradnji podzemne garaže G3 na zemljištu koje je u vlasništvu Općine. Utvrđeno je da se izgradnja garaže realizuje suinvestiranjem, a suvlasnički dijelovi će se utvrditi proporcionalno visini investicionih ulaganja i to: Općine u tržišnoj vrijednosti zemljišta, a Ministarstva u visini investicionog ulaganja u izgradnju objekta. Sporazumom je definisano da će se odnos suvlasničkih dijelova riješiti posebnim ugovorom o prenosu suvlasničkog dijela prava na zemljištu sa Općine na Kanton, a končan odnos suvlasničkih dijelova će se utvrditi nakon završetka izgradnje i tehničkog prijema garaže, te će se regulisat aneksom na potpisani ugovor o prenosu suvlasničkog dijela prava na zemljištu. **Članom 7. stav 3. Sporazuma definisano je da će se zaključiti poseban ugovor s Kantom – Ministarstvom o prenosu suvlasničkog dijela prava na zemljištu u vlasništvu Općine na kojem se gradi garaža u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti. Međutim, navedeni ugovor nije nam prezentiran.**

Aneksom Sporazuma od 21. 2. 2023. godine utvrđeno je da je Ministarstvo saglasno da Općina upravlja garažom G3, te će je predati na upravljanje JP „ONSA“ d.o.o. Sarajevo³⁸, čiji je osnivač i vlasnik Općina. Svi operativni troškovi nastali radom garaže finansirat će se iz sredstava ostvarenih naplatom parkinga, a Općina i Ministarstvo dijelit će dobit ostvarenu radom garaže srazmjerno suvlasničkim udjelima u vlasništvu garaže (Općina 47%, Ministarstvo saobraćaja 53%), a način raspodjele će se utvrditi posebnim ugovorom.

Na osnovu navedenih sporazuma Ministarstvo je 2016. godine sa Zavodom za izgradnju Kantona zaključilo Sporazum o regulisanju međusobnih odnosa na obavljanju poslova uređenja građevinskog zemljišta i realizacije projekta izgradnje podzemne garaže G3. U 2018. godini zaključen je i Sporazum o regulisanju međusobnih odnosa na izmještanju podzemnih instalacija i izgradnji objekta javne kolektivne garaže G3 u Ulici Kolodvorska i vanjskog uređenja sa kolskim i pješačkim saobraćajnim rješenjem u svrhu opsluživanja objekta garaže.

Shodno navedenim sporazumima, Zavod je provodio procedure nabavke za odabir dobavljača za usluge izrade projektne dokumentaciju i za izvođenje radova na izgradnji pomenute garaže, te vršio nadzor nad realizacijom ugovora, a Ministarstvo vrši plaćanje izabranom dobavljaču nakon ovjerenih situacija od Zavoda.

Ulaganja u ovaj projekat u knjigovodstvenoj evidenciji Ministarstva iskazana su na poziciji stalnih sredstava u pripremi.

Između Ministarstva (kao finansijera), Zavoda (kao implementatora) i „Unigradnja“ d.d. Sarajevo (kao izvođača radova), 20. 7. 2020. godine zaključen je ugovor o izvođenju radova na izgradnji javne kolektivne garaže G3 u Općini Novo Sarajevo, vanjskom uređenju sa rekonstrukcijom kolskih saobraćajnica, izmještanju i izgradnji novih podzemnih instalacija u vrijednosti od 4.422.600 KM. Ugovoren je rok za izvođenje radova 15. 11. 2020. godine.

³⁸ Prvobitnim Sporazumom definisano je da su potpisnice saglasne da radom garaže upravlja KJKP „Rad“.

Ugovoreno je da će za svaki dan zakašnjenja završetka radova preko sedam dana izvođač platiti ugovornom organu kaznu od 0,2% od ugovorene vrijednosti, maksimalno 5%, te da ugovorni organ naplaćuje ugovornu kaznu umanjenjem posljednje situacije prije ovjere situacije. Međutim, utvrdili smo da su toku 2021. godine provedena četiri pregovaračka postupka bez objave obavještenja za izvođenje radova povezanih sa osnovnim ugovorom iz 2020. godine. Peti dopunski ugovor (nakon provedenog pregovaračkog postupka) zaključen je 21. 4. 2022. godine, kojim su ugovoreni viškovi, manjkovi i dodatni/nepredviđeni radovi u vrijednosti 101.047 KM i ugovoren je rok za izvođenje radova 90 dana od potpisivanja ugovora. Ukupna ugovorena vrijednost radova sa osnovnih i dopunskim ugovorima iznosi 4.555.617 KM. Zaključavanjem dopunskih ugovora produžavao se rok za izvođenje radova. Po ovom ugovoru ukupno je realizirano radova u iznosu od 4.512.957 KM od čega je u 2022. godini 1.493.142 KM. **Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su se dopunski ugovori tokom realizacije zaključivali nakon provedenih pregovaračkih postupaka, a prema prezentiranoj dokumentaciji zaključivanje ovih ugovora i produženje ugovorenih rokova značajnim dijelom posljedica je nedostataka u projektnoj dokumentaciji.**

Za realizaciju ovog projekta u 2022. godini Zavod je, uz saglasnost Ministarstva, proveo procedure javne nabavke nakon kojih su između Ministarstva, Zavoda i izvođača radova zaključeni ugovori i to:

- za izvođenje građevinsko-zanatskih i instalaterskih radova na dovršetku izgradnje garaže je nakon provedenog otvorenog postupka nabavke zaključen ugovor 26. 7. 2022. godine sa „Floring“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 739.204 KM. Nakon provedenog pregovaračkog postupka u decembru 2022. godine zaključen je Ugovor za dodatne radove na izvođenju građevinsko – zanatskih i instalaterskih radova u iznosu od 74.417 KM, tako je u konačni ugovora vrijednost bila 813.621 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji ukupno je realizirano po ovim ugovorima 708.115 KM.
- za izvođenje radova na trasi pristupne saobraćajnice i vanjskog uređenja s hortikulturom Javne kolektivne garaže G3 (faza I i faza II), nakon provedenog otvorenog postupka, 26. 7. 2022. godine zaključen je ugovor sa „Demus“ d.o.o Sarajevo u iznosu od 400.500 KM. Vrijednost izvedenih radova po ovom ugovoru je 342.631 KM.
- za izvođenje radova na izgradnji javne rasvjete garaže G3, nakon provedenog konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, 19.8.2022. godine zaključen je ugovor sa „Step“ d.o.o. Sarajevo u iznosu 58.498 KM, koji je realiziran u iznosu od 49.718 KM.

Pored izdataka po osnovu iznad navedenih ugovora u toku 2022. godine evidentirani su izdaci po osnovu izmještanja infrastrukture BH Telekom na lokaciji garaže, priključenje na niskonaponsku mrežu – Elektrodistribucije i izmještanje kablova.

Prema prezentiranim podacima za izgradnju podzemne garaže (s uključenim troškovima za izmještanje kablova i priključaka) utrošen je ukupno iznos najmanje od 5.935.459 KM, od čega je u 2022. godini iskazano 2.704.472 KM.

Shodno navedenom, aktivnosti na izgradnji garaže G 3 započele su 2020. godine, kada je zaključen ugovor za izvođenje radova kojim je utvrđen rok za završetak u novembru 2020. godine. U toku realizacije ugovora provedena su četiri pregovaračka postupka bez objave obavještenja za izvođenje radova povezanih sa osnovnim ugovorom, kojim se, između ostalog, produžavao rok za izvođenje. Također, za potrebe završetka izgradnje garaže G 3 u 2022. godini Zavod je proveo postupke javnih nabavki nakon kojih su zaključeni ugovori, a tek krajem 2022. okončani su radovi na izgradnji ove garaže. Rješenjem Općine Novo Sarajevo od 25. 1. 2023. godine izvršen je tehnički prijem objekta, ali garaža nije još uvijek stavljena u funkciju, niti su posebnim ugovorom regulisani vlasnički odnosi sa Općinom Novo Sarajevo. Ministarstvo nije dobilo informaciju od Općine u vezi s puštanjem u rad garaže, te je u obrazloženju navelo da će u narednom periodu pokrenuti proces raskida sporazuma, preuzeti garažu i odrediti novog upravitelja. Zbog navedenog, konstatujemo da nije osigurano efikasno korištenje javnih sredstava.

Ministarstvo nije provodilo postupak javne nabavke za izradu projektne dokumentacije i izvođenje radova. Međutim, uvažavajući da je supotpisnik ugovora, ističemo da je odredbama člana 75. Zakona o javnim nabavkama propisano da se prilikom dodjele ugovora o nabavci cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi, kao i uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu mijenjati.

Zaključavanjem dopunskih ugovora izvršene su izmjene prvobitno ugovorene cijene i rokovi izvođenja radova, čime su izmijenjeni uslovi iz tenderske dokumentacije iz zaključenog osnovnog ugovora, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Izdaci za nabavku vanjske rasvjete, trotoara i ograda iskazani su u iznosu od 264.468 KM, a odnose se na realizaciju projekta sistema elektronske naplate i upravljanja javnim gradskim prijevozom. Izdaci su knjigovodstveno su evidentirani u tekućoj godini iako se odnose na privremene situacije za radove izvršene u 2021. godini. **Navedeno nije u skladu s načelom modificiranog nastanka događaja, po kojem se rashodi evidentiraju u trenutku nastanka obaveza, kako je utvrđeno Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog navedenog više su iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava u finansijskim izvještajima za 2022. godinu.**

Izvođenje radova na izgradnji i opremanju tramvajskih stajališta za kontrolisanu naplatu karata i uvođenje elektronskog sistema naplate

Ministarstvo je u 2018. godini nakon provedenog postupka javne nabavke zaključilo okvirni sporazum s konzorcijem „BS Telecom Solution“ d.o.o. Sarajevo i „Euro-asfalt“ d.o.o. Sarajevo za izvođenje radova „Izgradnja i opremanje tramvajskih stajališta za kontrolisanu naplatu karata i uvođenje elektronskog sistema naplate“ ukupne vrijednosti od 12.164.330 KM, a planirana je realizacija sporazuma u tri faze do kraja 2020. godine. Na osnovu ovog sporazuma 19. 10. 2018. godine zaključen je Ugovor za I fazu radova izgradnje i opremanja tramvajskih stajališta za kontrolisanu naplatu karata i uvođenje elektronskog sistema naplate u iznosu od 7.115.064 KM. Ugovoreni rok za izvođenje radova je 180 kalendarskih dana od obostranog potpisivanja ugovora i uvođenja izvođača u posao, te da će se uvođenje u posao izvođača obaviti najkasnije sedam dana od potpisivanja ugovora. Ugovorena je kazna za prekoračenje roka za završetak radova u visini od tri promila za svaki dan prekoračenja roka a maksimalno do 10 % vrijednosti ugovora. Definisano je da se ugovorna kazna neće obračunavati ukoliko je zbog prekoračenja došlo zbog više sile, krivice naručitelja ili nekih drugih opravdanih razloga. Prema prezentiranoj dokumentaciji, zapisnik o uvođenju u posao i predaji tehničko investicijske dokumentacije potpisan je 27. 9. 2019. godine, a prva privremena situacija po ugovoru ispostavljena je 21. 12. 2019. godine i u toj godini iskazani su izdaci u ukupnom iznosu od 4.611.288 KM. Prema devetoj privremenoj situaciji iz januara 2022. godine (koja je evidentirana u revidiranoj godini u iznosu od 173.095 KM) kumulativno je izvedeno radova po ovom ugovoru u iznosu od 5.740.439 KM, što je 80% od ugovorene vrijednosti. **Ugovor za I fazu radova izgradnje i opremanja tramvajskih stajališta za kontrolisanu naplatu karata zaključen je 19. 10. 2018. godine kojim je ugovoren rok za realizaciju ugovora 180 kalendarskih dana od obostranog potpisivanja ugovora i uvođenje izvođača u posao, kao i da će se izvođač uvesti u posao u roku od sedam dana od potpisivanja ugovora. Budući da je zapisnik o uvođenju u posao potpisan 27. 9. 2019. godine, konstatujemo da nije postupljeno u skladu s odredbama ugovora u dijelu poštivanja rokova za uvođenje u posao i izvršenje posla.**

Prema obrazloženju odgovorne osobe jedan od razloga za ne realizaciju ugovora vezani su za probleme koji su se javili prilikom uspostave samog sistema, koji nisu bili adekvatno razrađeni projektom, a najvećim dijelom se odnose na starost i loše stanje vozila KJKP „Gras“ zbog čega je otežana montaža opreme. Također, istaknut je i problem infrastrukture ovog preduzeća jer u pojedinim slučajevima nije bio osnovnih uslova za rad, zbog čega su vršile modifikacije na licu mjesta i dogovarali načini za prevazilaženje takvih situacija. U obrazloženju je navedeno da je većina problema prevaziđena, te će se poduzeti aktivnosti na nastavku realizacije ovog projekta. **Nije nam prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da su poduzete aktivnosti na utvrđivanju novih rokova za izvršenje ugovora.**

S obzirom na to da je ugovor zaključen krajem 2018. godine a do kraja 2022. godine nije okončana njegova realizacija (ukupno realizovan 80%) iako je ugovorni rok završetka radova bio 180 dana od potpisivanja ugovora i uvođenja u posao (april 2020. godine računajući od dana uvođenja u posao), ne možemo potvrditi da su u ranijem periodu prije pokretanja postupka nabavke i zaključivanja ugovora osigurani preduslovi za realizaciju ovog projekta. Navedeno ima za posljedicu značajno kašnjenje u realizaciji ovog ugovora u odnosu na ugovorene rokove, nepoštivanje odredbi ugovora u dijelu obračuna ugovorene kazne zbog čega nije osigurano efikasno trošenje javnih sredstava.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava više su iskazani za 264.468 KM jer su evidentirane privremene situacije koje se odnose na radove izvršene u 2021. godini, zbog čega nije postupljeno u skladu s načelom modificiranog nastanka događaja propisanog Zakonom u budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Realizacija ugovora za izvođenje radova na „Izgradnji i opremanju tramvajskih stajališta za kontrolisanu naplatu karata i uvođenje elektronskog sistema naplate“ počela je 2019. godine, a do okončanja revizije realizirano je 5.740.439 KM ili 80% ugovorene vrijednosti iako je rok za izvođenje radova bio april 2020. godine. Prezentirana dokumentacija, kao i stepen realizacije ugovora, upućuje na to da prije samog zaključivanja ugovora nisu osigurani preduslovi za realizaciju ovog ugovora, što za posljedicu ima da nije ispoštovan ugovoreni rok, niti je vršen obračun ugovorene kazne, te pri izvršavanju Budžeta nije ispoštovano načelo efikasnosti propisano Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- *rashode i izdatke evidentirati po načelu modificiranog nastanka događaja u trenutku nastanka obaveze i u pripadajućem obračunskom periodu, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za kantonalne korisnike i trezor;*
- *prije zaključivanja ugovora o izvođenju radova osigurati sve neophodne uslove za početak njihove realizacije kako bi se okončali u ugovorenim rokovima i s ciljem efikasnog korištenja javnih sredstava.*

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.847.927 KM i odnose se na potraživanja za PDV u iznosu od 1.635.668 KM i ostala potraživanja u iznosu od 212.259 KM.

Potraživanja za PDV odnose se na potraživanja od Uprave za indirektno oporezivanje na ime povrata PDV-a po osnovu realizacije projekata koji se finansiraju iz međunarodnih kreditnih sredstava, koji su u skladu s propisima oslobođeni plaćanja poreza.

U okviru **ostalnih potraživanja** (212.259 KM) iskazana su potraživanja od KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo na ime naknade za parkirališta, od čega se iznos od 92.656 KM odnosi na ispostavljene fakture za novembar i decembar 2022. godine. Utvrdili smo da se iznos od 45.221 KM odnosi se fakturu za decembar 2021. godine za koju je izvršena uplata, ali koja nije knjigovodstveno evidentirana na odgovarajući način.

U okviru potraživanja za iznos od 74.382 KM (iz početnog stanja) nije nam prezentirana dokumentacija na koja potraživanja se odnosi i iz kojeg su perioda. Zbog navedenog ne možemo potvrditi iskazana potraživanja, niti da se vrši preknjižavanje potraživanja starijih od šest mjeseci na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa propisima. Navedeno nije u skladu sa Računovodstvenim politikama za kantonalne budžetske korisnike i trezor i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Također, na datum bilansa Ministarstvo nije izvršilo usklađivanje potraživanja sa KJKP „Rad“ putem izvoda otvorenih stavki.

Budući da nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali na koja potraživanja se odnosi iznos od 74.382 KM (iz početnog stanja), kao i da nije izvršeno usklađivanje potraživanja sa stvarnim stanjem, ne možemo potvrditi iskazana potraživanja na datum bilansa, kao ni da finansijski izvještaji sadrže tačne podatke. Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za kantonalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuka:

- *preispitati iskazana stanja kratkoročnih potraživanja i shodno konstatovanom ona čiji je rok za naplatu istekao preknjižiti na sumnjiva i sporna, te poduzeti aktivnosti na njihovoj naplati, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za kantonalne budžetske korisnike i trezor.*

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Ministarstva na 31. 12. 2022. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti u iznosu 62.680.441 KM (nabavna vrijednost 64.408.449 KM i ispravka vrijednosti 1.728.849 KM). Struktura nabavne vrijednosti stalnih sredstava je sljedeća: sredstva u pripremi (48.267.556 KM), oprema (12.467.053 KM) i stalna sredstva u obliku prava (3.673.840 KM).

U toku godine iskazano je povećanje vrijednosti stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 44.713.054 KM od čega se najveći dio odnosi na evidentiranje na poziciji stalnih sredstava po osnovu ulaganja u saobraćajnu infrastrukturu koja se finansira iz sredstava međunarodnih kredita, a odnosi se na vrijednost rekonstrukcije tramvajske pruge (koja je iskazana na poziciji sredstava u pripremi u iznosu od 25.635.698 KM) i nabavku trolejbusa (koja je iskazana na poziciji opreme u iznosu od 11.024.623 KM). Pored navedenog povećanje sredstava u pripremi odnosi se na evidentiranje nabavke sredstava na ime rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za realizaciju kapitalnih projekata izgradnje cesta (4.913.055 KM) i na nastavak izgradnje javne garaže G 3 u Općini Novo Sarajevo (2.704.471 KM).

U pomoćnoj knjizi kapitalne imovine nisu iskazana ulaganja u tuđa sredstva u iznosu od 2.492.738 KM, niti je uspostavljena analitička evidencija ovih sredstava i sredstava u pripremi koja su iskazana u iznosu od 48.267.556 KM. Zbog navedenog knjiga kapitalne imovine nije potpuna, jer ne sadrži sve podatke i nije izvršeno usaglašavanje pomoćne i glavne knjige kapitalne imovine, što nije u skladu sa članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članovima 59. i 60. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Također, ova sredstva nisu obuhvaćena godišnjim popisom.

U okviru pozicije **stalnih sredstava u obliku prava** evidentiran je iznos od 2.492.738 KM koja se odnose na ulaganja u tuđa sredstva u ranijem periodu, za koje nije prezentirana evidencija po projektima, te ne možemo potvrditi iskazanu vrijednosti ovih sredstava.

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 48.267.556 KM, od čega se na stambene objekte odnosi 162.088 KM, dionice autoceste u izgradnji (10.402.201 KM), naplatno mjesto u izgradnji (1.613.115 KM), ostali objekti (31.355.445 KM) i oprema u pripremi (4.734.707 KM). Za ova sredstva nije prezentirana analitička evidencija.

Na pozicijama stambenih objekata i opreme u pripremi u toku godine nije bilo promjena.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se u okviru pozicije dionice autocesta u izgradnji najvećim dijelom iskazana ulaganja po osnovu eksproprijacije zemljišta za potrebe izgradnje regionalnih saobraćajnica (detaljnije opisano u tački 7.1.2.5 Izvještaja).

U okviru ostalih objekata iskazane su fakture po osnovu ulaganja za realizaciju projekta izgradnje kolektivne podzemne garaže G3 (detaljnije opisano u dijelu 7.1.2.5. Izvještaja) i privremene situacije za radove na rekonstrukciji tramvajske pruge koje su knjigovodstveno evidentirane u revidiranoj godini.

Utvdili smo da je u 2022. godini Ministarstvo poduzelo određene aktivnosti na uspostavljanju potpunih evidencija ovih stalnih sredstava, kao i aktivnosti kako bi se ulaganja u tuđa stalna sredstva, odnosno ulaganje u cestovnu infrastrukturu i izdvajanja na ime eksproprijacije za izgradnju cesta koje su nadležnosti Direkcije za puteve Kantona, knjigovodstveno evidentirala kod Direkcije kao krajnjeg korisnika, koje do završetka revizije nisu bile okončane.

Projekat rekonstrukcija tramvajske pruge

U okviru ostalih objekata iznos od 25.635.698 KM odnosi se na knjigovodstveno evidentiranje privremenih situacija po osnovu realizacije Ugovora za izvođenje radova u okviru Projekta modernizacije javnog prijevoza Faza II – Rekonstrukcija tramvajske pruge u dužini od 8,5 km.

Za potrebe finansiranja projekta 5. 2. 2020. godine BiH je zaključila ugovor o kreditu sa Evropskom bankom za rekonstrukciju i razvoj (u daljnjem tekstu: EBRD). Ugovorom je definisano da je zajmoprimac BiH sa podrškom FBiH, Kantona i Ministarstva saobraćaja kao subjekta koji provodi projekat. Projekat se odnosi na finansiranje rehabilitacije dvosmjerne tramvajske pruge u Kantonu. Iznos odobrenog kredita je do 20 miliona eura.

Podugovor kredita za Projekat modernizacije Javnog gradskog prijevoza između FBiH i Kantona zaključen je 8. 12. 2020. godine. Otplatu kredita vrši Kanton prema FBiH sa rokom otplate 15 godina i grace periodom od tri godine (uključen u rok otplate kredita), kamatna stopa je šestomjesečni EURIBOR plus marža 1% godišnje, jednokratna provizija iznosi 1% na iznos glavnice i provizija na nepovučeni iznos kredita iznosi 0,5% godišnje.

Ministarstvo je u 2020. godini za realizaciju Projekta rekonstrukcije tramvajske pruge provelo postupak javne nabavke prema procedurama EBRD-a kroz otvoreni jednofazni tender (bez pretkvalifikacije), što je detaljnije opisano u Izveštaju o obavljenoj reviziji Kantona Sarajevo za 2021. godinu.

Nakon provedene procedure, Ugovor o izvođenju radova potpisan je 11. 6. 2021. godine između Ministarstva i China Shandong International Economic & Technical Cooperation Group, Ltd. u vrijednosti od 23.906.356 EUR. Pored ugovora o izvođenju radova, u okviru Projekta po ugovoru angažovana je firma (Yuksel proje PPG) za konsultantske usluge i usluge nadzora nad rekonstrukcijom tramvajske pruge.

Dijelove ugovora o izvođenju radova čine: ugovor kao jedinstven akt bez dodatka, pojašnjena ponude, pismo prihvatanja ponude, pismo ponude, dodatak ponudi, posebni uslovi ugovora, opći uslovi ugovora, specifikacije, nacrti, predmjer radova i dodatne informacije izvođača. Adendumom³⁹ broj 1 koji je potpisan u augustu 2021. godine izmijenjen je redoslijed izvođenja radova, bez izmjene ukupnog roka za njihovo izvođenje u trajanju od 730 dana.

S tim u vezi, definisani su rokovi za izvođenje radova po sekcijama kako slijedi:

- Sekcija III: lot 1: Ilidža – Nedžarići (isključujući kružni tok Nedžarići) 270 dana od dana uvođenja u posao,
- Sekcija IV: lot 2: Nedžarići – Čengić Vila, sa početkom 120 dana nakon dana uvođenja u posao, sa rokom za izvođenje radova od 240 dana,
- Sekcija II: dio lota 3: Čengić Vila – trougao Tehnička škola i lot 5 Ulica Hamze Hume, sa rokom izvođenja radova od 270 dana od dana završetka Sekcije IV,
- Sekcija I: dio lota 3: trougao Tehnička škola i Tehnička škola – „S“ krivina, sa početkom 60 dana prije završetka Sekcije II i rokom za izvođenje radova od 60 dana,
- Sekcija V: lot 4: Ulica Franca Lehara – kružni tok Željeznička stanica, sa rokom za izvođenje radova 70 dana počevši od završetka Sekcija I i II,
- Sekcija VI: lot 6: Remiza, sa početkom 120 dana prije isteka ukupnog roka za izvođenje radova sa rokom izvođenja radova od 120 dana.

Za kašnjenje u izvođenju radova ugovoreno je da se obračun kaznenih odredbi vrši u iznosu od 0,1% ukupne ugovorene vrijednosti po danu, u maksimalnom iznosu do 10% vrijednosti ugovora.

Plaćanje faktura vrši se kroz dostavu obrasca Aplikacija za plaćanje privremenih situacija Ministarstvu finansija i trezora BiH, koje aplikaciju dalje prosljeđuje na plaćanje u skladu sa ugovorenim uslovima kredita (putem EBRD-a direktno dobavljaču).

³⁹ Dodatak ugovoru

Izvođač je uveden u radove 26. 8. 2021. godine. U okviru implementacije ugovora potpisana su dodatna dva adenduma uz no objection (potvrda o ispravnosti) od EBRD-a. Njima je, između ostalog, izmijenjen rok za izvođenje radova za Sekciju III i IV. Rok za izvođenje radova na Sekciji III utvrđen je 26. 8. 2022. godine, a za izvođenje radova na Sekciji IV 31. 8. 2022. godine. Napominjemo da je Adendum za izmjenu roka o izvođenju radova potpisan u maju 2022. godine, kada je isticao prvobitno ugovoreni rok za izvođenje radova na Sekciji III.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, radovi na Sekciji III okončani su 28. 9. 2022. godine, iako je ugovoreni rok bio 26. 8. 2022, a radovi na Sekciji IV okončani su 30. 10. 2022, iako je rok bio 31. 8. 2022. godine. Navedeno ukazuje na to da nisu ispoštovani ugovoreni rokovi, a za kašnjenje u realizaciji ugovora nije vršen obračun ugovorenih penala (0,1% ukupno ugovorene vrijednosti po danu).

Radovi na sekciji II – lot 3 započeli su 30. 11. 2022. godine, a s obzirom na to da je ugovoren rok za završetak radova 270 dana od završetka sekcije IV, rok za završetak radova je juli 2023. godine.

U knjigovodstvenim evidencijama Ministarstva iskazana je vrijednost ukupno izvedenih radova za realizaciju Ugovora za rekonstrukciju tramvajske pruge po privremenim situacijama u iznosu od 25.635.698 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji, u okviru iskazane vrijednosti iznos od 6.838.484 KM odnosi se na korekciju cijena zbog promjena cijena na tržištu na osnovu odredbi zaključenog ugovora. U prilogu privremenih situacija je izvještaj nadzornog organa. Ministarstvo je ova ulaganja knjigovodstveno evidentiralo u 2022. godini na poziciji stalnih sredstava u pripremi. Međutim, utvrdili smo da u 2022. godini nije knjigovodstveno evidentirana vrijednost izvedenih radova po jedanaestoj privremenoj situaciji od 26. 1. 2023. godine u iznosu od 2.472.801 KM, a koja se odnosi na izvršene radove u 2022. godini. Zbog navedenog, na datum bilansa manje je iskazana vrijednost stalnih sredstava u ovom iznosu, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Također, utvrdili smo da, iako se kasnilo u izvođenju radova u odnosu na ugovorene rokove za izgradnju tramvajske pruge – Sekcija III i IV, nije vršen obračun penala u skladu s odredbama zaključenog ugovora. Ministarstvo je dalo obrazloženje da će se obračun penala za sve izvedene radove izvršiti prije završnog obračuna na projektu, odnosno prije izdavanja certifikata o finalnom plaćanju.

Na poziciji opreme iskazan je iznos od 12.467.053 KM, od čega se najveći dio odnosi se na motorna vozila (10.893.778 KM) koji se odnosi na nabavku trolejbusa.

Projekat nabavka trolejbusa

Na poziciji motornih vozila iskazana je nabavna vrijednost deset trolejbusa (pojedinačna vrijednost 1.089.378 KM), koji su nabavljeni po Ugovoru za realizaciju projekta „Nabavka 25 novih trolejbusa i povezanih post-prodajnih usluga“. Ova vozila su registrovana na Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo, a na osnovu Ugovora data su na korištenje bez naknade KJKP „Gras“ do 23. 6. 2023. godine. Ugovorom su definisana međusobna prava i obaveze Ministarstva i KJKP „Gras“.

Za potrebe finansiranja projekta zaključen je ugovor o zajmu 5. 2. 2020. između BiH i Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj (u daljnjem tekstu: EBRD). Ugovorom je definisano da je zajmoprimac BiH sa podrškom FBiH, Kantona i Ministarstva saobraćaja kao subjekta koji provodi projekat. Ugovorom je odobren kredit u iznosu od 15 miliona EUR, za realizaciju i finansiranje Projekata „Javni prijevoz Sarajevo“ – nabavka 25 novih trolejbusa i povezanih postprodajnih usluga.

Supsidijarni Podugovor o kreditu za projekat nabavke trolejbusa zaključen je 22. 6. 2020. godine između FBiH i Kantona. Otplatu kredita vrši Kanton prema FBiH sa rokom otplate 15 godina (polugodišnje otplate) i grace periodom od dvije godine (uključen u rok otplate kredita), kamatna stopa je šestomjesečni EURIBOR plus marža 1% godišnje, jednokratna provizija iznosi 1% na iznos glavnice i provizija na nepovučeni iznos kredita iznosi 0,5% godišnje.

Ministarstvo je u 2020. godini za realizaciju Projekta nabavke trolejbusa provelo postupak javne nabavke prema procedurama EBRD-a kroz otvoreni jednofazni tender (bez pretkvalifikacije).

Ministarstvo je 3. 2. 2020. godine objavilo poziv na tender nakon što je Banka dostavila no objection (potvrdu o ispravnosti) na nacrt tenderske dokumentacije, te je od tada zvanično otvoren poziv za dostavljanje ponuda.

U ostavljenom roku pristigle su četiri ponude, kako slijedi: Beiqi Foton Motor Co., Ltd., Kina (11.125.000 EUR), Consortium of OJSC „HMC“ „BKM“ and LLC „Agrotenika“, Bjelorusija (14.014.914 EUR), Bozankaya Otomotiv Makina Imalat Ithalat Ve Ihracat Anonim Sirketi, Turska (17.375.000 EUR) i Solaris Bus & Coach S.A, Poljska (17.388.556 EUR). U Zapisniku o ocjeni ponuda od 25. 8. 2020. godine konstatovano je da ponuda Beiqi Foton Motor Co. Ltd., Kina ne sadrži sve tražene uslove, te je eliminiran iz daljnje procedure. Kriterij za odabir najpovoljnijeg dobavljača bila je najniža cijena.

Nakon ocjene ponuda 12. 1. 2021. godine između Ministarstva i Consortium of OJSC „HMC“ „BKM“ and LLC „Agrotenika“, Bjelorusija zaključen je Ugovor o nabavci 25 novih trolejbusa i povezanih postprodajnih usluga u vrijednosti od 14.014.914 EUR. Dijelove ugovora o izvođenju radova čine: ugovor kao jedinstven akt bez povezanih dokumenata, pismo o prihvatanju, pojašnjenja ponude, posebni i opći uslovi ugovora, pojašnjenja i izmjene tenderske dokumentacije, uslovi, obrasci za cijenu ponude i popunjeni obrasci i ostali dokumenti koji su dio ugovora.

Ugovorena je isporuka prvog trolejbusa i instalacije potrebnog hardvera i softvera i obuku krajnjeg korisnika u roku od 11 mjeseci od dana prijema avansa, a ostala vozila u roku do 16 mjeseci po definisanoj dinamici isporuke (četiri do pet jedinica u pet pošiljki u razmaku od mjesec). Ugovorom je utvrđeno da se za kašnjenje u isporuci vozila vrši obračun kaznenih odredbi u iznosu od 0,2% sedmično izračunato od preostale vrijednosti zakašnjele pošiljke, a najviše do 10% ukupne ugovorene vrijednosti. Ugovorom je utvrđeno da garancija za dobro izvršenje posla iznosi 10% ugovorene vrijednosti.

Avans je plaćen 9. 3. 2021. godine, tako je rok za isporuku prvog trolejbusa bio 9. 2. 2022. godine, a za sva ostala vozila do 9. 7. 2022. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji do krajnjeg datuma isporuke ukupno je isporučeno osam vozila, a prema obrazloženju odgovorne osobe poteškoće u realizaciji ugovora su posljedica političke situacije u svijetu i sankcija koje su uvedene Bjelorusiji.

Zbog poteškoća u realizaciji Ministarstvo je sačinilo Informaciju o garanciji za uredno izvršenje posla po osnovu Ugovora za nabavku novih trolejbusa, koju je usvojila Vlada Zaključkom od 29. 8. 2022. godine. S obzirom na to da dobavljač nije u ugovorenom roku nije ispunio sve svoje obaveze u vezi sa rokom isporuke, Ministarstvo je tražilo produženje važenja garancije za uredno izvršenje posla. Međutim, zbog političke situacije i sankcija kojima je bila izložena Bjelorusija, firma dobavljača nije mogla ispuniti zahtjev za produženjem garancije. Zbog navedenog, Ministarstvo je aktiviralo garanciju za dobro izvršenje ugovora u iznosu od 2.802.983 EUR (10% ugovorene vrijednosti). Sredstva po ovom osnovu uplaćena su na depozitni račun Kantona 29. 8. 2022. godine u iznosu od 5.482.060 KM. Odlukom Vlade o garanciji za uredno izvršenje poslova po osnovu Ugovora za nabavku 25 novih trolejbusa od 29. 8. 2022. godine, utvrđeno je da će ova sredstava imati tretman namjenskih prihoda Ministarstva i biti deponovana na poseban račun u okviru JRT Kantona do realizacije ugovora, a razgraničavat će se u nerednom periodu do izvršenja Ugovora. U slučaju da ugovor u postprodajnom servisu ne bude realizovan u skladu s odredbama ugovora i adendumom 9 donijet će se posebna odluka o namjeni korištenja ovih sredstava. Ova sredstva deponovana su na poseban namjensku račun i knjigovodstveno iskazana na poziciji razgraničenih namjenskih prihoda.

Adendumom 9 (za koji je Banka dala no objection odnosno potvrdu o ispravnosti)⁴⁰ koji je zaključen 18. 8. 2022. godine utvrđen je nov rok isporuke za preostalih 17 trolejbusa prema kojem je krajnji rok za isporuku posljednjeg paketa trolejbusa prolongiran za petnaest sedmica (oktobar 2022. godine). U navedenom periodu isporučeno je samo osam vozila (tako da je ukupno isporučeno 16 od ugovorenih 25). Adendumom 10 od 19. 12. 2022. godine utvrđen je novi rok isporuke preostalih devet vozila prema kojem je krajnji rok za isporuku posljednjeg paketa trolejbusa prolongiran za dvanaest sedmica (februar 2023. godine).

⁴⁰ na sve potpisane adendume EBRD-e je dao no objection (potvrdu o ispravnosti)

Prema prezentiranoj dokumentaciji prvi trolejbus isporučen je 25. 2. 2022. godine a do kraja 2022. godine isporučeno je ukupno 18 vozila, dok je ostalih sedam isporučeno u periodu januar –mart 2023. godine, odnosno posljednje vozilo isporučeno je 6. 3. 2023. godine.

Plaćanje faktura vrši se kroz dostavu obrasca Aplikacija za plaćanje, Ministarstvu finansija i trezora BiH, koje aplikaciju dalje prosljeđuje na plaćanje u skladu s ugovorenim uslovima kredita (putem EBRD-a direktno dobavljaču).

Uvidom u knjigovodstvene evidencije utvrdili smo da je na datum bilansa evidentirana vrijednost samo 10 trolejbusa u ukupnom iznosu od 10.893.780 KM (pojedinačna vrijednost trolejbusa 1.089.378 KM) iako je do 31. 12. 2022. ukupno isporučeno 18 trolejbusa. **Zbog navedenog stalna sredstva i izvori sredstava u Bilansu stanja manje su iskazani za 8.715.024 KM. Budući da nije izvršeno knjigovodstveno evidentiranje vrijednosti osam trolejbusa koji su isporučeni i registrovani u 2022. godini, nije postupljeno shodno Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Obavljenom revizijom konstatovali smo da je prvobitno zaključenim Ugovorom za nabavku 25 trolejbusa definisan rok za isporuku svih vozila 16 mjeseci od prijema avansa (što je do 9. 7. 2022. godine), koji nije ispoštovan jer je zaključno sa tim datumom isporučeno samo osam vozila. Za kašnjenje u izvođenju radova ugovoreno je da se obračun kaznenih odredbi vrši u iznosu od 0,2% sedmično, izračunato od preostale vrijednosti zakašnjele pošiljke, u maksimalnom iznosu do 10%. Ove odredbe nisu u potpunosti primijenjene s obzirom na to da su potpisani adendumi na ugovor kojima se, između ostalog, produžava rok za isporuku vozila. Nakon isporuke svih vozila Ministarstvo je aktom od 14. 3. 2023. godine konzorciju OJSC „HMC“ „BKM“ i LLC „Agrotenika“ uputilo Obavijest o primjeni odredbi ugovora u vezi obračuna kaznenih odredbi za kašnjenje u isporuci, prema kojoj ukupno obračunati penali za kašnjenje u isporuci vozila iznose 290.749 EUR. Do okončanja revizije nije bilo daljnjih aktivnosti po ovom pitanju. Dato je obrazloženje da će se na osnovu ugovora i adenduma ugovora koji su zaključeni u skladu sa pravilima Europske banke za obnovu i razvoj – EBRD i za koje je Banka dala no objection (potvrda o ispravnosti) iznos do sada obračunatih i svih budućih penala biti naplaćen iz zadržanog iznosa (10% od ukupnog iznosa ugovora) ili iz sredstava garancije za izvršenje ugovora.

Stalna sredstva potcijenjena su za 11.187.825 KM jer nije evidentirano osam trolejbusa koji su registrovani u 2022. godini (8.715.024 KM), kao ni izvedeni radovi na rekonstrukciji tramvajske pruge (2.472.801 KM). Pomoćna knjiga kapitalne imovine nije usaglašena sa Glavnom knjigom Ministarstva jer ne sadrži ulaganja u tuđa sredstva i sredstava u pripremi. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu.

Nisu se poštovale odredbe zaključenih ugovora i ugovoreni rokovi, niti je vršen obračun ugovorenih penala za kašnjenje u realizaciji ugovora za rekonstrukciju tramvajske pruge (za sekcije III i IV), čija je realizacija na datum bilansa ukupno iskazana u iznosu od 25.635.698 KM.

Revalorizacija stalnih sredstava

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 26. Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Kantona Sarajevo, budžetski korisnici vrše revalorizaciju stalnih sredstava. Knjigovodstveni iznos materijalnih sredstava obavezno se koriguje ako je inflacija na godišnjem nivou mjerenja rastom cijena viša od 10% ili 10% i više kumulativno od zadnje promjene vrijednosti sredstava. Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti, a knjiži se tako što se povećava vrijednost stalnih sredstava i njihova ispravka za iznos revalorizacije, a efekti revalorizacije se evidentiraju na potražnoj strani konta izvora stalnih sredstava.

Nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava iako je prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao za 17,4%. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, efekt revalorizacije bi bio povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 2.507.842 KM. Sredstva u pripremi se ne revalorizuju.

Prema izjavi odgovornih osoba Ministarstva, modul stalnih sredstava za budžetske korisnike vodi Ministarstvo finansija Kantona. Ministarstvo saobraćaja dostavlja naloge za knjiženje i plaćanje Ministarstvu finansija i nema ovlaštenja za unošenje podataka u sistem trezorskog poslovanja (Oracle), kao ni u modul stalnih sredstava. Također, navedeno je da Ministarstvo nije dobilo instrukciju ili uputu od Ministarstva finansija kada je u pitanju revalorizacija sredstava.

Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku na način da povećava vrijednost izvora stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne i ispravke vrijednosti, kako bi se u periodu inflacije njihova vrijednost uskladila. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%, što je iziskivalo revalorizaciju. Nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa propisima za budžetske korisnike.

Preporuke:

- **uskладiti pomoćnu knjigu kapitalne imovine sa Glavnom knjigom Ministarstva, u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;**
- **izvršiti analizu stanja sredstava u pripremi i ulaganja u tuđa sredstva, te na osnovu adekvatne dokumentacije poduzeti aktivnosti kako bi se ulaganja u stalna sredstva knjigovodstveno evidentirala kod krajnjih korisnika u čijoj su nadležnosti, u cilju realnog iskazivanja sredstava u poslovnim knjigama Ministarstva;**
- **nabavku stalnih sredstava knjigovodstveno evidentirati u pripadajućem periodu, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;**
- **izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 26. Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Kantona Sarajevo.**

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 13.872.150 KM, od čega se na kratkoročne obaveze 6.376.450 KM i kratkoročna razgraničenja 7.425.326 KM.

Kratkoročne obaveze odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 6.337.226 KM, obaveze prema fizičkim licima 32.200 KM, obaveza prema radnicima 70.374 KM i ostale kratkoročne obaveze 7.024 KM. Obaveze prema dobavljačima najvećim dijelom odnose se na obaveze po osnovu tekućih transfera prema javnim preduzećima. Obaveze prema radnicima odnose se na obaveze za obračunate plaće i naknade za decembar 2022. godine.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 7.425.326 KM, od čega se 7.213.875 KM odnosi na naplaćene redovne prihode budućeg perioda (neurošena namjenska sredstva).

Ministarstvo je uputilo Ministarstvu finansija Zahtjev za razgraničenja neurošenih namjenskih sredstava u iznosu od 35.523.392 KM od čega se na neurošena sredstva transfera odnosi 55.814 KM, iz namjenskih sredstava 7.158.063 KM i iz primitaka 28.309.516 KM. Napominjemo da se neurošena sredstva od primitaka odnosno sredstava od domaćeg zaduživanja (tekuće i prethodnih godina koji se koriste za finansiranje realizacije projekata) iskazuju na organizacijskoj jedinici „trezora“.

Prema prezentiranoj dokumentaciji neutrošena namjenska sredstava odnose se na sredstava od prihoda od naknada za parkirališta (509.459 KM), ostale naknade (naknade za ulazak u zone ograničenog saobraćaja, naknade za korištenje taksi stajališta i naknade za korištenje pružnog pojasa u iznosu od 1.166.544 KM), sredstava od naplaćene garancije za dobro izvršenje ugovora (5.482.060 KM) i transfer za donacije 55.814 KM. Stanje razgraničenih sredstava koja se odnose na uplaćenu garanciju za dobro izvršenje ugovora je usaglašeno sa stanjem na namjenskom podračunu u okviru JRT-a.

Za iznos razgraničenih prihoda po osnovu ostalih naknada (naknade za ulazak u zone ograničenog saobraćaja, naknade za korištenje taksi stajališta i naknade za korištenje pružnog pojasa) nisu prezentirane adekvatne evidencije o praćenju naplate i utroška ovih sredstava, kao i dokumentacija na osnovu koje bi se uvjerali da se vrši usaglašavanje naplaćenih namjenskih prihoda sa utrošenim iznosom ovih sredstava. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da Ministarstvo vodi adekvatne evidencije o neutrošenim sredstvima po ovom osnovu. Navedeno nije konstatovano ni godišnjim popisom.

Preporuka:

- ***uspostaviti odgovarajuće evidencije o utrošku namjenskih prihoda, njihovo priznavanje vršiti u iznosu u kojem su i utrošena, te prije sačinjavanja godišnjeg obračuna utvrditi stvarno stanje neutrošenih namjenskih prihoda u cilju realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.***

7.2.4 Popis sredstava i obaveza

Ministarstvo finansija je 1. 12. 2022. godine budžetskim korisnicima dostavilo Uputstvo o radu popisnih komisija i obavljanja popisa sredstava, potraživanja i obaveza za 2022. godinu. Ovim Uputstvom su utvrđeni način rada i poslovi koje su dužne da obave komisije za popis budžetskih korisnika i rokovi za dostavu izvještaja Centralnoj popisnoj komisiji.

Odluka o popisu sredstava, potraživanja i obaveza Ministarstva za 2022. godinu, donesena je 7. 12. 2022. godine. Rješenjem ministra od 7. 12. 2022. godine formirana je komisija za popis sredstava, potraživanja i obaveza, u čijem sastavu je kao član imenovana zaposlenica na radnom mjestu viši referent za ekonomske i administrativne poslove, što nije u skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 68. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH kojima je definisano da lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovodioci ne mogu biti određeni u komisiju za popis tih sredstava.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, Ministarstvo je izvještaje o izvršenom popisu stalnih sredstava, potraživanja i obaveza Centralnoj popisnoj komisiji Kantona dostavilo 17. 2. 2022, 10 dana kasnije u odnosu na rok utvrđen Uputstvom. Vlada Kantona donijela je 23. 2. 2023. godine, Zaključak kojim je usvojila Izvještaj Centralne popisne komisije za popis sredstava, obaveza i potraživanja.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da komisija za popis nije izvršila popis sredstava u obliku prava – ulaganja u tuđa sredstva i sredstava u pripremi. Također, nismo se uvjerali da je izvršen stvarni popis motornih vozila (trolejbusa) već je u izvještaju o popisu preuzeto knjigovodstveno stanje. Naime, obavljenom revizijom utvrdili smo da Ministarstvo nije evidentiralo najmanje osam trolejbusa koji su nabavljeni u 2022. godini, a koji za koje je okončan proces primopredaje, te je u njihove saobraćajne knjižice uvedeno Ministarstvo kao njihov zakonski vlasnik. Također, nismo se uvjerali da je izvršen stvarni popis kratkoročnih potraživanja i razgraničenih prihoda i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Nije nam prezentirana dokumentacija da je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja potraživanja i obaveza putem izvoda otvorenih stavki, što nije u skladu članom 23. Zakona o računovodstvu u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

S obzirom na to da komisija nije konstatovala neslaganje stvarnog i knjigovodstvenog stanja motornih vozila, te nije izvršila popis ulaganja u tuđa sredstva i sredstva u pripremi, niti stvarni popis kratkoročnih potraživanja i razgraničenih prihoda, ne možemo potvrditi da je izvršen sveobuhvatan popis imovine i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje ulaganja u tuđa sredstva i sredstva u pripremi, te izvršiti sveobuhvatno usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine i obaveza, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

8. JAVNE NABAVKE

Planom javnih nabavki Ministarstva za 2022. od 29. 3. 2022. godine planirane su nabavke procijenjene vrijednosti od 2.110.528 KM⁴¹ čije je finansiranje u potpunosti planirano iz sredstava Budžeta. Izmjenama i dopunama plana javnih nabavki iz novembra 2022. godine planirane su nabavke ukupne procijenjene vrijednosti od 2.143.334 KM.

Provedena su 33 postupka ukupne vrijednosti 230.624 KM, od čega dva otvorena postupka (148.271 KM) i 31 direktni sporazum (82.353 KM), **što predstavlja ukupnu realizaciju od 11% u odnosu na usvojeni plan.**

Programom upravljanja mirujućim saobraćajem na području Kantona za 2022. godinu planiran je utrošak sredstava, između ostalog, i za remont uređaja za naplatu, implementaciju projekta Smart parking, održavanje softvera i aplikacija za naplatu i kontrolu parkiranje. Na osnovu Programa, planirano je provođenje postupaka javne nabavke za koje nije pokrenuta procedura jer su izvršene preraspodjele sredstava. Postupak javne nabavke za uslugu održavanja parkirališta je poništen jer nije dostavljena niti jedna ponuda. Također, prema izjavi odgovorne osobe, jedan od razloga zašto određeni postupci nisu bili pokrenuti je da nisu stvoreni preduslovi za pokretanje planiranih javnih nabavki (npr. nabavka usluge održavanja tramvajskih stajališta nije pokrenuta, jer ona nisu bila u funkciji).

Navedeno ukazuje na to da izmjene plana javnih nabavki nisu vršene, iako su naknadnim preraspodjelama budžeta sredstva za pojedine planirane javne nabavke preraspoređena na druge pozicije, dok za određene postupke nisu bili osigurani svi potrebni preduslovi za pokretanje, zbog čega je bilo izvjesno da se određeni postupci neće ni pokrenuti. Navedeno je, između ostalog, imalo za posljedicu nisku stopu realizacije plana javnih nabavki za 2022. godinu.

Uzorkom smo revidirali oba otvorena postupka ukupne vrijednosti 148.271 KM i četiri direktna sporazuma ukupne vrijednosti 16.940 KM.

Odlukom ministra od 12. 8. 2022. godine pokrenut je otvoreni postupak javne nabavke Implementacija semaforizacije raskrsnice Vijećnica – Most Isa-bega Isakovića – Garaža (lot 1) i Safeta Hodžića – Olovska (lot 2) procijenjene vrijednosti 92.522 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzelo pet, a izmjene i dopune dva potencijalna ponuđača, a zaprimljena je po jedna ponuda za oba lota (Step d.o.o. Sarajevo). Ugovori su zaključeni 10. 11. 2022. godine u iznosu od 26.050 KM (lot 1) i 69.584 KM (lot 2). Ugovoreni rok za realizaciju je šest mjeseci od obostranog potpisa ugovora, zbog čega nije bilo realizacije u revidiranoj godini.

Otvoreni postupak javne nabavke usluga štampanja odobrenja i parking naljepnica za 2023. godinu (lot 1), kao i naloga za plaćanje kazni (lot 2) procijenjene vrijednosti 52.637 KM pokrenut je Odlukom ministra od 14. 11. 2022. godine. Tendersku dokumentaciju je preuzelo pet potencijalnih ponuđača, a zaprimljena je po jedna ponuda za oba lota (Štamparija Blicdruk d.o.o. Sarajevo). Ugovori su zaključeni 12. 12. 2022. godine u iznosu od 45.916 KM (lot 1) i 6.721 KM (lot 2). Nabavka je realizovana u ugovorenom iznosu i roku.

Preporuka:

- **izmjene i dopune plana javnih nabavki vršiti u skladu s izmjenama raspoloživih sredstava, shodno planiranim aktivnostima.**

⁴¹ Iznosi su iskazani sa PDV-om

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 11. 7. 2023. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U komentaru su data obrazloženja na nalaze i preporuke u vezi: evidentiranja stalnih sredstava i obračuna penala za kašnjenje u realizaciji ugovora za nabavku trolejbusa i rekonstrukciju tramvajske pruge; sačinjavanja prijedloga strategije i programa sigurnosti cestovnog saobraćaja Kantona; zaključivanja ugovora o djelu; realizacije ugovora za radove na izgradnji i opremanju tramvajskih stajališta za kontrolisanu naplatu i uvođenje elektronskog sistema naplate; raspodjele naknada prikupljenih od parkiranja i ulaganja u općine; donošenja pravilnika za projektovanje, građenje i održavanje tramvajske pruge i prijedloga propisa o načinu i utvrđivanju i definisanja elemenata tarifnog sistema na području Kantona; izgradnje kolektivne garaže G3 i realizacije ugovora za semaforizaciju.

Inkorporiran je u konačan Izvještaj dio obrazloženja u dijelu koji se odnosi na to da je izvršen tehnički prijem garaže; da će se obračun penala za sve izvedene radove na rekonstrukciji tramvajske pruge izvršiti prije završnog obračuna na projektu a po ugovoru za nabavku trolejbusa da će se naplatiti iz iznosa zadržanog iznosa po ugovoru ili sredstava garancije. Ova obrazloženja nisu imala uticaja na suštinsku izmjenu nalaza.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- u vezi komentara da su svi potpisani adendumi na ugovore za nabavku trolejbusa i rekonstrukciju tramvajske pruge odobreni od EBRD-a (uz „no objection“), ističemo da u nalazu nije osporena procedura i zaključivanje adenduma, već je konstatovano da je njima prolongiran rok za realizaciju ugovora, zbog čega nisu obračunati penali za kašnjenje u odnosu na prvobitno ugovoreni rok;
- Ministarstvo je navelo da je zbog nepopunjenosti određenih radnih mjesta bilo neophodno angažovati lica po ugovoru o djelu za dio poslova za koja su sistematizovana radna mjesta (upravljanja javnim linijskim prijevozom putnika i za nadzor i funkcionalnost javnih parkirališta) za koje su u skladu sa propisima pokrenute procedure prijema u radni odnos. Obrazloženje da dio poslova za koji su zaključeni ugovori od djelu (poslovi PR i praćenje kapitalnih projekata iz oblasti saobraćajne infrastrukture) nisu sistematizovana radna mjesta nismo mogli uvažiti jer se u nalazu osporavaju poslovi koji po svojoj prirodi predstavljaju sistematizovane poslove i koji se po svojoj prirodi obavljaju u kontinuitetu (poslovi u okviru radnih mjesta stručnog saradnika za sigurnost saobraćaja, viši referent za operativno-tehničke poslove, stručni saradnik za nadzor i funkcionalnost javnih parkirališta, stručni savjetnik za tehničku regulaciju mirujućeg saobraćaja, i stručni saradnik za realizaciju projekata i međunarodne programe). S tim u vezi, ističemo da se u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima u FBiH ugovori o djelu zaključuju za obavljanje određenog posla, kao što je izrada ili opravka neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl., odnosno koji ne zahtijevaju kontinuitet u izvršenju.

U vezi sa realizacijom ugovora za radove na izgradnji i opremanju tramvajskih stajališta za kontrolisanu naplatu i uvođenje elektronskog sistema naplate, date su informacije o toku realizacije ugovora, kao i pojašnjenje razloga zbog kojih se ugovor nije realizovao u rokovima i na način kako je ugovoreno. Budući da nije prezentirana dodatna dokumentacija, da ugovor nije realiziran ni do okončanja revizije niti je prezentirana dokumentacija za daljnje aktivnosti na realizaciji ovog ugovora, ovo obrazloženje nije imalo uticaja na izmjenu nalaza i kvalifikacije.

Ministarstvo je dostavilo dokumentaciju koja potvrđuje da su u 2023. godini knjigovodstveno evidentirana stalna sredstava po osnovu svih faktura za isporučene trolejbusa i izvedene radove na rekonstrukciji tramvajske pruge.

U komentaru su navedene i informacije o poduzetim i planiranim aktivnostima po osnovu preporuka koje se odnose na: popunjavanje upražnjenih radnih mjesta putem Agencije za državnu službu FBiH, donošenje prijedloga strategije i programa sigurnosti cestovnog saobraćaja Kantona Sarajevo, realizacije ugovora za semaforizaciju, zaključivanje sporazuma sa jedinicama lokalne samouprave u vezi sa raspodjelom prihoda od parkirališta u skladu sa Uredbom o organizaciji parkiranja, javnim parking površinama, parking zonama, izgradnji novih parkinga i organizaciji jedinstvenog sistema naplate parkiranja, te da će pravilnik za projektovanje, građenja i održavanja tramvajske pruge sačiniti nakon rekonstrukcije tramvajske pruge zbog promjene tehnologije prilikom rekonstrukcije tramvajske pruge.

Reviziju Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo obavio je revizorski tim u sastavu: Vildana Hadžović – voditeljica tima, Belma Đulić – članica tima, i Selma Kešetović – članica tima.

Voditeljica tima

Vildana Hadžović, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina

Amela Mulahalilović, s.r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Identifikacioni broj: 4 2 0 0 6 6 3 6 9 0 0 0 4

Šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti
Organizacijski kod

84.11

14010001

Nadležno ministarstvo KANTON SARAJEVO

Operativni broj: 1 4 0 1 0 0 0 1

Funkcionalni kod 0481

Potrošačka jedinica - glava Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo

Sjedište potrošačke jedinice Sarajevo R.Dž.Čauševića 1

Fond 01

Pojedinačni obrasci X

Konsolidovani obrasci

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja: od 01.01.2022 do 31.12.2022

KM

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		I. PRIHODI (2+17+36)	200	860.000	9.814.163	1.763.896	8.954.163	1.141,18
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+8+9+11+13+14+15+16)	201	0	0	0	0	0,00
3	711000	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	0	0	0	0	0,00
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate)	203					
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204					
6	711900	Porezi na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosigranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	0,00
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	0,00
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	0,00
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9=10)	208	0	0	0	0	0,00
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209					0,00
11	714000	Porezi na imovinu (11=12)	210	0	0	0	0	0,00
12	714100	Porezi na imovinu	211					0,00
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212					0,00

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
14	716000	Porez na dohodak	213					0,00
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214					0,00
16	719000	Ostali porezi	215					0,00
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	860.000	813.975	1.763.896	-46.025	94,65
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	0	0	0	0	0,00
19	721100	Prihodi od nefin. javnih preduzeća i fin. institucija	218					0,00
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219					0,00
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220				0	0,00
22	721400	Nakanade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0			0	0,00
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0				0,00
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0				0,00
25	721700	Prihodi po osnovu premija i provizije za izdatu garanciju	224	0			0	0,00
26	722000	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....+33)	225	860.000	813.975	1.763.896	-46.025	94,65
27	722100	Administrativne takse	226					0,00
28	722200	Sudske takse	227					0,00
29	722300	Komunalne naknade i takse	228					0,00
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	850.000	792.597	1.741.228		93,25
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230					0,00
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	10.000	21.378	21.000		213,78
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232			1.668		0,00
34	723000	Novčane kazne	233					0,00
35	777000	Drugi tekukći prihodi	234					0,00
36		PRIMLJENI TRASFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	0	9.000.188	0	9.000.188	0,00
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	236					0,00

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	237		9.000.188			0,00
39	741100	Primljeni transferi od inostranih Vlada	238					0,00
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239					0,00
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240					0,00
42	733100	Donacije	241					0,00
43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	62.412.278	70.544.538	72.690.487	8.132.260	113,03
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	844.369	722.674	729.347	-121.695	85,59
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	726.719	640.326	644.344		88,11
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	117.650	82.348	85.003		69,99
47	612000	Doprinosi poslodavaca i ostali doprinosi	246	77.550	68.483	67.656		88,31
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	927.959	1.243.168	911.056	315.209	133,97
49	613100	Putni troškovi	248	22.180	36.390	21.217		164,07
50	613200	Izdaci za energiju	249	175.000	177.666	162.672		101,52
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	0		0		0,00
52	613400	Nabavke materijala i sitnog inventara	251	0		0		0,00
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	0		0		0,00
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0		0		0,00
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	505.000	443.183	434.381		87,76
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	100	10.052	0		10.052,00
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	225.679	575.877	292.786		255,18
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	44.211.200	67.280.190	70.364.410	23.068.990	152,18
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	201.100		56.967		0,00
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259			0		0,00
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260			0		0,00
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	44.010.000	67.278.888	70.299.243		152,87
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262				0	0,00
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263				0	0,00
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264				0	0,00
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	100	1.302	8.200		1.302,00

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	16.351.200	1.230.023	618.018	-15.121.177	7,52
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	5.000.100	1.141.975	258.025		22,84
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268			0		0,00
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	11.201.100	88.048	359.993		0,79
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	150.000				0,00
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0			0	0,00
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0			0	0,00
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0			0	0,00
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	0	0	0	0	0,00
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275				0	0,00
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276				0	0,00
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277				0	0,00
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,00
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279					0,00
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	-61.552.278	-60.730.375	-70.926.591	821.903	98,66
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281					0,00
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	0,00
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283					0,00
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284					0,00
86	811900	Ostali kapitalni primici	285					0,00
87	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava (82+.....+93)	286	28.815.100	8.049.778	8.866.515	-20.765.322	27,94
88	821100	Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada	287	8.000.100	1.374.002	3.308.470		17,17
89	821200	Nabavka građevina	288	15.000.000	6.547.591	5.519.414		43,65
90	821300	Nabavka opreme	289	3.165.000	2.569	4.719		0,08
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290					0,00
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	2.500.000	15.210	0		0,61
93	821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	292	150.000	110.406	33.912		73,60
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	28.815.100	8.049.778	8.866.515	-20.765.322	27,94

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) =UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	-90.367.378	-68.780.153	-79.793.106	21.587.225	76,11
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295			0	0	0,00
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0,00
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297				0	0,00
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298					0,00
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0		0,00
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0		0,00
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0		0,00
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302					0,00
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	0,00
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	0,00
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0		0	0,00
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	306	0				0,00
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0		0,00
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0		0,00
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešća u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0		0,00
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310				0	0,00
112	822700	Pozajmljivanja u inostranstvo	311	0	0	0	0	0,00
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	0,00
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313				0	0,00

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	33.000.000	0	0	-33.000.000	0,00
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	33.000.000				0,00
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316					0,00
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317					0,00
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	33.000.000				0,00
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319					0,00
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320					0,00
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0		0,00
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0		0,00
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+....+130)	323	0	0	0	0	0,00
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324		0	0		0,00
126	823200	Vanjske otplate	325					0,00
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326					0,00
128	823400	Otplate unutrašnjeg duga	327					0,00
129	823500	Otplate duga po izdatim garancijama	328					0,00
130	823600	Otkup duga	329					0,00
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	33.000.000	0	0	-33.000.000	0,00
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	-57.367.378	-68.780.153	-79.793.106	-11.412.775	119,89
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	91.227.578	78.594.315	81.557.002	-12.633.263	86,15
134	01	Opšte javne usluge (135+...+142)	333	0	0	0	0	0,00
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334					0,00
136	012	Strane ekonomske pomoći	335					0,00
137	013	Opće usluge	336					0,00
138	014	Osnovno istraživanje	337					0,00
139	015	liR Opće javne usluge	338					0,00
140	016	Opće javne usluge n.k.	339					0,00
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340					0,00

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341					0,00
143	02	Obrana (144+.....+148)	342					0,00
144	021	Vojna odbrana	343	0	0			0,00
145	022	Civilna odbrana	344	0	0			0,00
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0			0,00
147	024	liR odbrana	346	0	0			0,00
148	025	Obrana n.k.	347	0	0			0,00
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	0	0	0		0,00
150	031	Policijske usluge	349					0,00
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350					0,00
152	033	Sudovi	351					0,00
153	034	Zatvori	352					0,00
154	035	liR Javni red i sigurnost	353					0,00
155	036	Javni red i sigurnost n.k.	354					0,00
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	47.217.578	11.315.427	81.557.002	-35.902.151	23,96
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356					0,00
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357					0,00
159	043	Gorivo i energija	358					0,00
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359					0,00
161	045	Transport	360	45.352.600	9.277.232			20,46
162	046	Komunikacije	361					0,00
163	047	Ostale industrije	362					0,00
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	1.864.978	2.038.195	81.557.002		109,29
165	049	Ekonomski poslovi n.k.	364					0,00
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	0	0	0	0	0,00
167	051	Upravljanje otpadom	366					0,00
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367					0,00
169	053	Smanjenje zagađenosti	368					0,00
170	054	Zaštita raznovrstnosti flore i faune i zaštita krajolika	369					0,00
171	055	liR Zaštita životne sredine	370					0,00
172	056	Zaštita životne sredine n.k.	371					0,00
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	0	0	0	0	0,00
174	061	Stambeni razvoj	373					0,00
175	062	Razvoj zajednice	374					0,00
176	063	Vodosnabdijevanje	375					0,00

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
177	064	Ulična rasvjeta	376					0,00
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377					0,00
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n.k.	378					0,00
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	0	0	0	0	0,00
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380					0,00
182	072	Vanbolničke usluge	381					0,00
183	073	Bolničke usluge	382					0,00
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383					0,00
185	075	liR Zdravstvo	384					0,00
186	076	Zdravstvo n.k.	385					0,00
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	0	0	0	0	0,00
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387					0,00
189	082	Usluge kulture	388					0,00
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389					0,00
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390					0,00
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391					0,00
193	086	Rekreacija, kultura i religija n.k.	392	0	0			0,00
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	0	0	0	0	0,00
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394					0,00
196	092	Srednje obrazovanje	395					0,00
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396					0,00
198	094	Visoko obrazovanje	397					0,00
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398					0,00
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399					0,00
201	097	liR Obrazovanje	400					0,00
202	098	Obrazovanje n.k.	401					0,00
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	44.010.000	67.278.888	0	23.268.888	152,87
204	101	Bolesti i handikepiranost	403					0,00
205	102	Starost	404					0,00
206	103	Nasljednici	405					0,00
207	104	Porodica i djeca	406					0,00
208	105	Nezaposlenost	407					0,00
209	106	Stanovanje	408					0,00
210	107	Socijano isključenje n.k.	409	44.010.000	67.278.888			152,87
211	108	liR Socijalna zaštita	410					0,00

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

KANTON SARAJEVO
Nadležno ministarstvo

MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA KANTONA SARAJEVO
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Centar
Sjedište potrošačke jedinice

10.03.2022
FINANSIJSKO-FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA CENTAR SARAJEVO

Obrazac BS
4200663690004

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

14010001

Organizacioni broj

14010001

Operativni broj

0481

Funkcionalni kod

01

Fond

Pojedinačni obrasci: X

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	1	2	3	4	5	6
1		I AKTIVA				
2	100000+200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	13.872.150	12.115.435	114,50
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002			
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	1.847.927	1.089.715	169,58
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	12.024.223	11.025.720	109,06
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009			
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	62.680.441	18.451.458	339,70
12	011000	Stalna sredstva	011	64.408.450	19.696.321	327,01
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	1.728.009	1.244.863	138,81
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	62.680.441	18.451.458	339,70
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	76.552.591	30.566.893	250,44

Kontrolni broj: 1091245970639

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	13.872.150	12.115.435	114,50
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	6.376.450	5.138.563	124,09
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	70.374	96.996	72,55
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	7.425.326	6.879.876	107,93
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029			
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030			
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	62.680.441	18.451.458	339,70
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	62.680.441	18.451.458	339,70
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038			
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	76.552.591	30.566.893	250,44

Sarajevo-Centar, 28.02.2023.
Mjesto i datum

BABOVIĆ (HAMDIJA) MURADIJA

Ce [REDACTED]

3831/5

Broj dozvole

CERTIFICIRANI RAČUNOVODA

Muradija Babović

Broj: 3831/5

Kontakt

Adnan Šeta

[REDACTED]

Kontrolni broj: 1091245970639

str. 2 od 2

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo saobraćaja

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство саобраћаја

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Traffic

Broj: 04-11-32050/23
Sarajevo, 10.07.2023. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
Ul. Ložionička br. 3
71000 SARAJEVO

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo** za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo** u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-058, Fax: + 387 (0) 33 562-059
Web: <http://ms.ks.uov.ba>, E-mail: ms@ms.ks.gov.ba

- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo** i koje je pokrenulo **Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Ministarstvu saobraćaja Kantona Sarajevo** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Evidencija,
3. Arhiva.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-058, Fax: + 387 (0) 33 562-059
Web: <http://ms.ks.gov.ba>, E-mail: ms@ms.ks.gov.ba

2/2